

GORENJSKA

Leto: XI - ISSN - 1581-616X

Maj 2010 • Številka 4

BIOMASA

Kotli na polena, pelete in sekance

**Ponovno na razpolago
nepovratna sredstva**

Kontakt: 041 383 383 www.biomasa.si

Za vas beležimo čas

Gorenjski Glas

PAKET ZA MLADE

regal **COM 08**
dimenzije: D/V/G: 305 x 185 x 50 cm,
barva: črno steklo/bela, lakirano

italstyle
Design
Kakovost
za vsak žep

€ **579⁹⁰**

možnost vgraditve
ležišča

posebno udobje sedenja
povzroča zgornja plast sedišča
iz spominske oz. memory pene

sedežna garnitura
DREAM

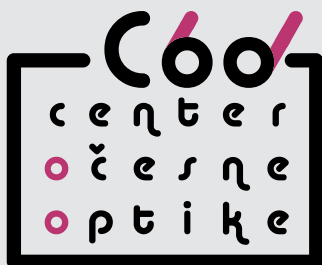
€ **659⁹⁰** že od

lesnina

LESNINA Kranj
Staneta Žagarja 67

LESNINA Jesenice
Cesta železarjev 4b

pregledi in kontrola vida

- KOREKCIJSKA OČALA
- SONČNA OČALA
- ŠPORTNA OČALA
- KONTAKTNE LEČE IN TEKOČINE ZA LEČE

GIORGIO ARMANI

Dior

GUCCI

UNITED COLORS OF BENETTON

Dior

Blumarine

DOLCE & GABBANA

GUCCI

extē

- * OKULISTIČNI PREGLEDI VIDA
- * IZDELUJEMO ŠPORTNA IN SONČNA OČALA Z DIOPTRIJO
- * POSEBNE UGODNOSTI ZA UPOKOJENCE
- * PONUDBA OČAL NA RECEPT BREZ DOPLAČILA

Center očesne optike. Center korekcijskih in sončnih očal ter kontaktnih leč. **Vaš center!**

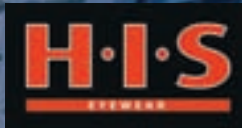

Obiščite nas ob krožnem križišču v Naklem

Kranjska cesta 24, Naklo,
tel.: 04/595 13 14, GSM:040/ 87 37 20

DELOVNI ČAS: med tednom 8:30 - 18.30,
sobota 9.00 - 12.00, nedelje in prazniki
zaprto

C.O.O. d.o.o., Kranjska cesta 24, 4202 Naklo

za vas
v vašem centru
očesne optike

Polarizacijska sončna očala HIS vam nudijo:

- boljšo vidljivost - vidljivost brez bleščanja
- odlično zaznavanje barv - nasičene, močne barve, več kontrasta
- boljšo prostorsko zaznavanje
- očitno zmanjša utrujenost oči - povečana koncentracija

Iz lastnega programa Vam ponujamo:

- črpalke za škropljenje za vse vrste motokultivatorjev, traktorjev in v kompletu z elektro ali bencinskim motorjem
- traktorske škropilnice od 200 l do 600 l
- črpalke in pripadajočo opremo za namakanje
- vlečne pršilnike
- peči za centralne kurjave

ŠKROPILNICE, NAMAKALNI SISTEMI

Traktorska škropilnica NTS 400

Samokolnica za škropljenje
* z elektro ali bencinskim motorjem

Črpalka na električni pogon
MP 25 E

Črpalke za namakanje CPS 12
- pretok 1500 l/min, pritisk 12 barov

KOMBINIRANE PEČI ZA CENTRALNO OGREVANJE NA TRDA GORIVA IN OLJE

- zelo visok izkoristek
- majhne dimenzije
- 30-letna tradicija
- izdelava po naročilu
- prodaja kombiniranih boilerjev
- možnost ogrevanja na lesne sekance in pelete

TURBO PEČ ZA OGREVANJE NA TRDA GORIVA

- pepel je potrebno odstraniti šele po nekaj tednih nepretrganega kurjenja
- velikosti 14 kcal
- za ogrevanje prostorov, kjer ni centralnega ogrevanja

PROSTI ČAS

ZRAČNE PUŠKE

SPECIALIZIRANA TRGOVINA
ZA LOKOSTRELSTVO, LOV IN PROSTI ČAS

NOVO NA TRGU

OVRATNICA PROTI LAJANJU

- daljinski upravljevec
- navidezna ograja

Ali vaš pes ne preneha lajati? Rešitev je ovratnica proti lajanju! Ko pes zalaja, se iz ovratnice sprosti sprej z vonjem po limoni. Sprej je neškodljiv za psa in okolico, psu ne prizadene bolečine, ampak ga preprosto preseneti. Že v nekaj dneh se pes odvadi lajanja. Nič več težav s sosedi!

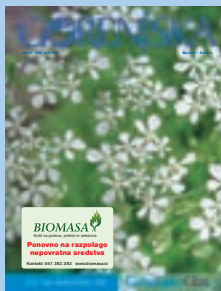

Foto: Tina Dokl

MOJA GORENJSKA JE
PRILOGA ČASOPISA

Gorenjski Glas

Gorenjski glas je osrednji gorenjski časopis, ki pokriva širše območje Gorenjske. Je časopis z bogato tradicijo, saj neprekinjeno izhaja že od leta 1947, njegovi zametki pa segajo v daljše leto 1900. Kot poltednik izhaja ob torkih in petkih, v nakladi 22 tisoč izvodov. Je neodvisen, politično uravnotežen časopis z novicami, predvsem z vseh področij življenja in dela Gorenjcev, pa tudi širše. Pišemo o vsem, kar ljudi zanima, ali kot pravimo: Gorenjski glas za vas beleži čas. V dobrem in slabem. V veselju in žalosti. Za vas sprašujemo, kaj je novega. Zaradi vas zastavljamo tudi neprijetna vprašanja. Morda vas kdaj kaj naučimo. In seveda poskrbimo za sprostitev in zabavo. Samo zaradi vas predemo misli. Naglas. Časopis dopolnjujemo z brezplačnimi prilogami, kot so Moja Gorenjska, Kranjčanka in Ločanka, ter ob koncu leta z letopisom GORENJSKA - darilom pred božično-novoletnimi prazniki.

Če vas poleg branja Moje Gorenjske zanimajo tudi novice z vse Gorenjske, vas vabimo k naročilu na časopis Gorenjski glas. Kot novemu naročniku vam bomo prve tri mesece časopis prinašali brezplačno (če boste naš naročnik vsaj eno leto) in vas presenetili z darilom ter z drugimi ugodnostmi.

Dobrodošli v družbi naročnikov Gorenjskega glasa.

MOJA GORENJSKA, ISSN 1581-615X, izhaja kot priloga poltednika Gorenjski glas, v nakladi 80.000 izvodov. Ustanovitelj in izdajatelj: Gorenjski glas, d. o. o., Kranj, Bleiweisova cesta 4, 4000 Kranj. Odgovorna urednica: Marija Volčjak, uredništvo: Gorenjski glas, vodja oglasnega trženja Mateja Žvižaj. Priprava za tisk Gorenjski glas, d. o. o., Kranj. Tisk: Delo, d. d., Tiskarsko središče. Distribucija: Pošta Slovenije, d. o. o., Maribor. Uredništvo, naročnine, oglasno trženje: Bleiweisova cesta 4, Kranj, telefon: 04/201-42-00, telefax: 04/201-42-13. E-pošta: info@g-glas.si, mali oglasi: telefon 04/201-42-47. Delovni čas: ponedeljek, torek, četrtek in petek od 7. do 15. ure, sreda od 7. do 16. ure, sobote, nedelje in prazniki zaprto. MOJA GORENJSKA, številka 4, maj 2010 je priloga 41. številke Gorenjskega glasa, ki je izšla 25. maja 2010.

Privoščite si nekaj trenutkov
in v miru preberite Gorenjski glas,
ki za vas izhaja
vsak torek in petek.

Naj vas prijazno povabimo k naročilu.

Tel.: 04/201 42 41 ali e-pošta: narocnine@g-glas.si.

Z veseljem pričakujemo vaš odziv!

Gorenjski Glas

Dr. Ljubo Sirc, Kranjčan z dvema domovinama

Stari Kranj postaja puščava

Prihodnost Slovenije mora temeljiti na podjetništvu in na pobudi posameznikov, ki so pripravljeni tvegati svoje znanje in denar. Moj oče je stalno ponavljal, da ne smemo zapravljati, ampak varčevati za razvoj, poudarja Kranjčan dr. Ljubo Sirc, ki je bil aprila star 90 let.

Doktor ekonomskih znanosti dr. Ljubo Sirc je Kranjčan. Rodil se je 19. aprila leta 1920 kot edinec v kranjski meščanski družini. Oče Franjo je bil podjetnik. Ustanovil je tekstilno podjetje v Stražišču, v katerem je bilo zaposlenih 250 ljudi. Bil je med pobudniki za industrializacijo in napredek Kranja, hkrati pa zaveden Slovenec. Tudi zaradi okolja, v katerem je odrasčal, je Ljuba že v otroštvu mikala ekonomija. Po maturi v Kranju je sicer študiral pravo v Ljubljani, z mislimi pa je bil še naprej pri ekonomiji, ki takrat na Univerzi v Ljubljani še ni bila samostojna veda.

Druga svetovna vojna je dramatično prizadela Sirčevo družino. Nemci so ji zaplenili tovarno in drugo imetje. Ker jim je grozila izselitev v Srbijo, so se Sirčevi umaknili v Ljubljano, ki je bila pod italijansko okupacijo, vendar je bil italijanski okupacijski primež milejši od nemškega na Gorenjskem. Ljubo je bil dejaven v intelektualnih študentskih krogih, še posebej v liberalno in nacionalistično usmerjeni skupini Stara pravda, ki jo je vodil dr. Črtomir Nagode. Pravdaši so se z Borisom Kidričem dogovorili za vključitev v Osvobodilno fronto slovenskega naroda, iz katere pa so bili zaradi nasprotovanja politiki Komunistične partije Slovenije izključeni. Sirc je odšel v Švico. Tam je nadaljeval študij in iskal zvezo s partizani. V Jugoslavijo se je vrnil kot borec 5. prekomorske brigade.

Po smrtni obsodbi v tujino

Povojna leta so bila za Ljuba, mamu Zdenko in očeta Franja prava "kalvarija". Nemci so ob umiku tovarno v Stražišču požgali, oče, ki so mu sicer vrnili nekaj imetja, in sin pa sta postala novi oblasti sumljiva. Še posebej Ljubo, ki si je prizadeval za dovolitev delovanja politične opozicije in uvedbo večstrankarskega demokratičnega političnega sistema. Maja leta 1947 so ju

zaradi domnevnega protidržavnega delovanja, vohunjenja za zahodne države in ohranjanja stikov z emigracijo zaprli in jima julija in avgusta istega leta sodili na Nagodetovem procesu, ki je bil eden od stalinističnih procesov v Sloveniji. Ljubo je bil obsojen na smrt z ustrelitvijo, oče Franjo pa na deset let ječe s prisilnim delom, zaplembo premoženja in odvzemom vseh državljanskih pravic. V zaporu je hudo zbolel in po predčasni izpustitvi zaradi

Dr. Ljubo Sirc v nekdanji Pirčevi barvarni. Pri Pircu je bila rojena njegova mama. / Foto: K. T.

S soprogo Sue, ki jo je spoznal na univerzi na Škotskem. Poroke med profesorji niso bile redkost. / Foto: K. T.

bolezni in poniževanja leta 1950 umrl. Ljubu so najprej kazni znižali, leta 1954 pa so ga izpustili. Zanj doma ni bilo ne dela ne prihodnosti. Leta 1955 je preko Italije zbežal v Veliko Britanijo, ki je za štiriintrideset let postala njegova druga domovina. Prva in prava ga je odpisala.

V naslednjih letih je uresničil svoje akademske ambicije in šele v zrelih letih končal doktorski študij ekonomije. Vojna in zapor sta mu namreč vzela nad deset za človeka zelo ustvarjalnih let. Postal je spoštovan in priznan profesor zgodovine ekonomske misli na univerzi v Glasgowu na Škotskem, zagovornik klasičnega liberalnega pogleda na svet in ekonomijo in član mednarodnih liberalnih združenj ter kritik socialističnega gospodarskega sistema, ki mu je že v štiridesetih letih preteklega stoletja najprej kot študent in nato kot politični zapornik in profesor ekonomije napovedal klavrn ko-

nec, kar se je tudi zgodilo. Njegova knjiga Smisel in nesmisel, ki je leta 1968 izšla v Veliki Britaniji, je bila v Jugoslaviji prepovedana. V Londonu je leta 1983 s pomočjo prijateljev in nekatereh ameriških ustanov ustanovil inštitut za proučevanje komunističnih ekonomij. Zato članek o Ljubu Sircu, ki je bil v začetku maja objavljen v Go-renjskem glasu, upravičeno naslovil: Sirc je preživel, komunizem pa ni.

Leta 1989, po štiriintridesetih letih, se je smel Ljubo vrniti domov.

Za razvoj, ne za malinovec

Ob vsakem srečanju naredi dr. Ljubo Sirc name močan vtis. Prvič sem se kot novinar z njim pogovarjal leta 1989, ob njegovi prvi vrnitvi domov. Kasneje sva se srečala ali slišala trikrat ali štirikrat, vsakič s pomočjo Saša Slavca, dolgoletnega Ljubovega prijatelja, ali Darje Okorn, po domače Pirčeve

z Mohorjevega klanca v Kranju (Vodopivčeva ulica - op. p.), kjer je bila rojena njegova mama.

Letos je dr. Ljubo Sirc prišel domov s še posebnim namenom. Aprila je bil star 90 let, za jubilej pa sta izšli hkrati dve njegovi knjigi: Razpotja socializma z razpravami o smislih in nesmislih socialističnega gospodarskega sistema in Dolgo življenje po smrtni obsodbi, v kateri je sam opisal svoje burno življenje in objavil mnoge doslej še neznane dokumente.

Tokrat sva se pogovarjala pri Pirčevih, kjer Ljubo in soproga Sue med obiskom domovine običajno prebivata. Prvo vprašanje je bilo namenjeno njegovim spominom na Kranj in pogledom na sedanji videz rojstnega mesta. "Zelo sem vesel, da lahko pridem v Slovenijo in v Kranj, kamor nisem smel štiriintrideset let. Kranj se je zelo spremenil. Glavni trg je puščava in to me zelo moti. Rad bi videl, da bi se

nanj vrnilo življenje, da bi oživila tržnica s sejemskimi dnevi, na katerih bi kmetje prodajali svoje izdelke. To je včasih dajalo Kranju značilno življenje. Ker je prejšnja oblast uničila meščanski sloj, se je povezanost mesta s svojimi prebivalci pretrgala. Kot da bi bilo mesto nekje drugje, kot da ne bi imele več duše. Značilne kranjske promenade od cerkve do gimnazije, ki smo jo včasih prehodili dvakrat ali trikrat na dan, ni več. Sedaj komaj koga še srečate. Trgovine izginjajo. Ljudi ni. V moji mladosti so prihajali v Kranj ljudje s podeželja. Kmetičam smo rekli 'mati' ali 'mat'. Če smo jih ogovarjali z 'gospa', so bile prepričane, da se iz njih norčujemo. To so bili časi, ko se je Kranj zaradi domačih podjetnikov zelo hitro razvijal. Prahi, Božiči, Janez Evangelist Sirc, bratranec mojega očeta, ki je imel tkalnico jute, Savniki, Pirči in seveda moj oče Franjo so pospeševali industrializacijo. Moj stari oče Ciril Pirc je bil nad deset let župan in se je tudi na škodo svoje obrti razdajal za napredek Kranja. Ti ljudje so že pred osemdesetimi leti dokazali, da je lahko le podjetnost zasebnika, ki tvega svoje znanje in denar, motor razvoja. Pred dnevi me je nekdo vprašal, ali smo kaj denarja vzeli iz tovarne in ga skrili na tujem. Kje pa! Oče je varčeval in vlagal v razvoj. Rad povem primer iz moje mladosti, ko nas je oče peljal na Bled in sem si jaz zaželel drugi, dražji malinovec, kot ga je naročil on. Ne, je rekel. Mi potrebujemo denar za tovarno ...

V Beogradu je kupil zemlje, kamor je nameraval iz Kranja preseliti tkalnico, saj je bila v Srbiji takrat delovna sila veliko cenejša kot v Sloveniji. V Kranju je nameraval obdržati le predilnico. Po mojem trdnem prepričanju in izkušnjah je prihodnost Slovenije v zasebni gospodarski pobudi, ne pa v državnih podjetjih, ki so sicer avtonomna, vodijo pa jih državni uradniki," je povedal dr. Ljubo Sirc.

Vabila dr. Janeza Drnovška

Slovenska politika, še posebej takratna Liberalno-demokratska stranka, je leta 1992 grdo izigrala dr. Ljuba Sirca. Pregovorili so ga za kandidacijo na volitvah za predsednika republike Slovenije in ga pred volitvami osamljenega, brez podpore, pustili na cedilu. To je njegova najbolj grenka izkušnja iz sodelovanja v slovenski politiki.

"To kandidacijo z veseljem pozabljam. Sprejel sem jo na osnovi zmotnih vtisov o slovenski politiki, ki bi ji po mojem prepričanju moralo biti jasno, da komunistični vzorci delovanja v politiki in gospodarstvu ne vodijo nikamor. Ti ljudje, ki sem jim želel pomagati in jih na pameten način vključiti v slovensko politično življenje, so me prevarali in zavrnili na precej neprijeten način. Še med volilno kampanjo sem spoznal, da stranka, za katero sem kandidiral, še vedno počiva na lažeh, in ljudi, ki so v preteklosti ravnali in razmišljali nekoliko drugače, nima name-

na sprejeti za prijatelje ali vsaj za sodelavce. Takratni slovenski liberalci so bili dejansko komunistična mladina, zato jim moja ideja o sožitju na sredini, ki bi združila manj zaletave levičarje in desničarje, ni bila všeč," pove o takratnem velikem razočaranju in kruti izkušnji dr. Ljubo Sirc. Le en človek iz takratnih slovenskih liberalnih krogov je pokazal nekaj slabe vesti in poguma za pogovor s Sircem. To je bil pokojni predsednik Liberalne demokracije Slovenije in predsednik Republike Slovenije dr. Janez Drnovšek.

"Pokojni dr. Janez Drnovšek me je povabil k sebi in edini pokazal neko razumevanje in obžalovanje, da so se stvari razpletle tako, kot so se. Na prvem srečanju v devetdesetih letih mi je to tudi skušal pojasniti. Njegov gost sem bil leta 2000 ob moji osemdesetletnici, nekaj let kasneje pa me je med zasebnim kosilom na Brdu prosil, da bi v tujini pojasnjeval razmere v Sloveniji. To je sicer zelo hvalevredno, vendar na tujem zelo redke briga, kaj se dogaja v Sloveniji. Ko so me kasneje iz njegovega kabineta obvestili, da me namerava odlikovati z zlatim znakom svobode, sem odlikovanje vljudno zavrnil in pojasnil, da ga ne sprejemam, dokler država, ki naj bi bila pravna, ne bo skladno z zakoni rešila mojega primera. Slovenija mi je vrnila nekaj imetja in plačala toliko odškodnine, da ob pokojnini lahko v miru živim, problem odškodnine za odvzeto zemljišče v Stražišču, kjer je bila naša tovarna in je sedaj športni park, pa se vleče že nad deset let. Ker sta tako višje kot upravno sodišče dali prav meni, mora primer končati okrajno sodišče v Ljubljani. Odločba je bila napovedana že novembra lani, pa je, čeprav je že maj, še nimam. Zato se v knjigi Dolgo življenje po smrtni obsodbi sprašujem, ali je Slovenija sploh pravna država ali ni. To vprašanje ne zadeva le mene, ampak tudi številne druge slovenske državljane."

Nerazumen molk mučiteljev

Dr. Ljuba Sirca so politično rehabilitirali in razveljavili Nagodetov proces, na katerem je bil obsojen. To pa je tudi vse. "Prav smešno in neumno se mi zdi, da se sedaj nihče ne zmeni zame in da se

Ljubov oče Franjo je po izpustitvi iz zapora umrl leta 1950. Mama Zdenka je bila primer ponosne in uporne ženske. Po letu 1947 je hodila od vrat do vrat in ustno in pisno dokazovala, da sta mož in sin nedolžna in da naj ju spustijo na svobodo. Pomoč je iskala tudi pri Titu. Mama je po letu 1970 običajno eno leto preživel v Kranju, kjer so jo stalno nadzirali, ji za nekaj časa tudi vzeli potni list in ji grozili, da bo z Ljubom konec, če ne bo nehal blatiti Jugoslavije, eno leto pa pri sinu na Škotskem, čeprav je bila stara že nad 80 let. Dočakala je sinovo poroko in rojstvo vnukinje, potem pa se je želela vrniti v Kranj, da bi se poslovila od sestre in nečakinje. Zavedala se je, da se njen čas izteka. Umrli je maja leta 1978. Ljubo jo je zadnjič videl živo na letališču, ko je iz Glasgowa odhajala v Kranj, potem pa nič več." Ker so truplo moje matere peljali v Gradec v Avstrijo v krematorij, sem šel tja, da sem bil nekaj časa ob njeni krsti. Kesal sem se, da je ne bi smel pustiti nazaj v Slovenijo ... Nikoli nisem naredil ničesar prav, ko je šlo za moje starše," je zapisal o materi dr. Ljubo Sirc.

tudi tisti ljudje, s katerimi smo po letu 1940 sodelovali in so bili vpleteni v mojo zgodbo, obnašajo, kot da me ni. Pričakoval sem, da se bodo razmere v Sloveniji razvijale nekoliko bolj v splošni prid, kot so se, in da bo vsaj pri ljudeh, ki so bili moji nasprotniki, čeprav jim sam nisem ničesar hudega storil, kakšen odziv, komentar ali obžalovanje. Ali so še naprej prepričani, da sem vohun in ne vem, kaj še. Moja življenjska pot bi jih morala zanimati, saj so bili tudi sami vpleteni vanjo. Domnevam, da jih zapušča spomin, vendar upam, da jih ne bo popolnoma. Na tak način se v Sloveniji ne bomo mogli sporazumeti in živeti ter delati skupaj za boljše, evropsko prihodnost države."

Na moje vprašanje, ali jih je morda sram, ker so tako grdo ravnali s človekom, ki je bil domoljub, protifašist, demokrat, zagovornik upora in partizan, je odgovoril:

"V Sloveniji le redki v začetku vojne niso bili za odpor. Ko so komunisti konec leta 1941 razglasili tudi razredno vojno, so izločili iz odpora velik del prebivalstva. Čeprav ta delitev še traja, se morata obe strani začeti pogovarjati. Saj lahko drug drugega jemljeta z rezervno, vendar morata sodelovati, če želita, da bo demokracija živela naprej."

Med Glasgowom in Kranjem

Po upokojitvi leta 1983 živi dr. Ljubo Sirc razpet med Glasgowom in Kranjem. Na Škotskem imajo Ljubo, njegova soproga Sue, ki je doma iz Walle-
sa in jo je spoznal na škotski univerzi

Sirčeva rojstna hiša na Mohorjevem klancu v Kranju / Foto: T. Dokl

St. Andrews, in hčerka Nadia svoj dom, najmanj enkrat na leto pa vsi, ali vsaj starša, pridejo na obisk v Kranj. Ljubo je tudi vodenje svojega inštituta CRCE - Centre for Research into Communist Economies (center za raziskovanje komunističnega gospodarstva), ki ga je v Londonu ustanovil leta 1983, prepustil mlajšim. Inštitut ni bil le kritik propadlega gospodarskega sistema, ampak tudi mesto sodelovanja vzhodnih in zahodnih ekonomistov. Dr. Sirc je na inštitutu spoznal sva ugledna ruska politika Jegorja Gaidarja, ki je bil tudi ruski premier, in Anatolija Čubajsa, med ekonomisti, še posebej med liberalno usmerjenimi, pa še naprej uživa velik ugled in spoštovanje.

Vsakič rad pove zgodbo, kako je po štirinintridesetih letih izgnanstva, leta 1989 znova prišel domov. Ne ve, če je resnična, vendar je zanimiva. Povabljen je bil na kongres sociologov v Beogradu. Ko je izstopil iz letala, so mu predstavniki srbske Udbe povedali, da jih je slovenska prosila, naj ga aretirajo, oni pa so sporočili v Ljubljano, naj to storijo kar sami, ker gre Sirc tako ali tako naprej v Ljubljano ...

Spoštovani dr. Ljubo Sirc, še na mnoga leta! Hvala za naklonjenost do Gorenjskega glasa. Želimo, da bi se še dolgo srečevali v Kranju!

Jože Košnjek

Foto: K.T.

OPTIKA ALEKSANDRA

OKULISTIČNI PREGLEDI

za očala in kontaktne leče

Qlandia Kranj

www.optika.si tel 04 234 234 2

Pomorski ali le obmorski narod?

Ste se kdaj vprašali, od kdaj smo Slovenci obmorski in pomorski narod? Od kdaj ob morju živimo in od kdaj imamo svojo lastno obalo in svoje lastno brodogradnjo? In zakaj nimamo toliko svoje obale in obalnih voda, da bi lahko do mednarodnih voda pripluli po svojih?

Miha Naglič

Naj bo za začetek ena anekdota. Zgodba o Trstu in "sedmi republiki", ki naj bi jo Tito kako leto pred svojo smrtjo zaupal svojemu prijatelju Josipu Kopiniču (1911-1997), s katerim sta se poznala še iz moskovskih let, ko je bil skrivnostni Belokranjec agent Kominterne. Tito naj bi mu takole potožil: "Jugoslavija ni dobila Trsta, pa je bil že naš. Naša vojska ga je osvobodila in bila dolgo tam. Ko sem se leta 1944 pogovarjal s Churchillom o prihodnjih jugoslovanskih mejah, mi je dejal: 'Trst bo jugoslovanski. Prav tako njegova soseščina.' O tem sva podpisala celo nekakšno spomenico. Toda Churchill me je opozoril: 'Ker v Istri in Trstu živi veliko Italijanov, Trst, Istra, Reka in otoki ne bodo postali del nobene od obstoječih šestih republik, temveč bo to naša sedma republika s Trstom kot glavnim mestom.' Strinjal sem se, vendar sem ga vprašal, ali se Italijani ne bodo upirali. 'Ne bojte se, maršal, jih bom že znal prepričati,' mi je odvrnil Churchill. Z njegovo odločitvijo sem bil več kot zadovoljen, vendar na žalost le za kratek čas." Ko se je vrnil na Vis, naj bi Tito s to Churchillovo ponudbo seznanil Kardelja, Bakariča in Rankoviča, a sta se Kardelj in Bakarič temu odločno zoperstavila. Prvi zato, ker bi v tem primeru Slovenija ostala brez svoje obale, drugi pa, ker bi tudi del Hrvatov ostal v tej sedmi republiki ... (Iz knjige: Vjenčeslav Cenčič, Titova poslednja ispovijest, 2001.)

Ne glede na to, ali so navedene Titove oziroma Kopiničeve besede resnične

ali ne, je treba v tej zadevi dati prav Kardelju oziroma ugotovitvi, da v primeru ustanovitve domnevne tržaške republike slovenska ne bi prišla do svoje obale! Ob gornji je treba namreč takoj razkrinkati še eno zablodo, v kateri živi velik del naših ljudi: da smo Slovenci že od nekdaj pomorski narod s svojim morjem. Figo smo! Naši predniki so res živeli (in še živijo!) ob tržaški obali od Trsta do Nabrežine, a tisto žal nikdar ni bila "naša" obala, pripadala je neslovenskim rodbinam in državam (Beneški republiki, Habsburžanom, Avstro-Ogrski, Italiji). Slovenci smo svojo prvo lastno obalo dobili šele po letu 1945, prav tisto, ki jo imamo še danes, priborila pa nam jo je, resnici na ljubo, Titova vojska. Ta obala, od Trsta do Dragonje, dotlej ni bila slovenska. Koper, Izola in Piran so bila izrazito italijanska mesta, slovenska so postala šele po "etničnem čiščenju", ki (s)mogoča izvršili po odhodu Italijanov (ezulov). Slovenci smo do takrat naseljevali le zaledje teh mest, jih oskrbovali s kmetijskimi pridelki in hodili k njim na delo kot pristaniški težaki in služkinje. Loški rojak Niko Kavčič trdi, da smo Slovenci postali pomorski narod šele z ustanovitvijo pomorskega podjetja Splošna plovba Piran (1954); ustanovil jo je "ekonomski oddelek" Uprave državne varnosti (Udbe), ki ga je takrat vodil on. Kavčič se spominja, da so Hrvati že takrat močno nasprotovali tej slovenski ambiciji, najbolj glasen in kritičen pa je bila mlad profesor

iz Splita z imenom Davorin Rudolf - mednarodno priznani specialist za pomorsko pravo, ki je ves ta čas siva eminenca hrvaških nasprotovanj Sloveniji. Hrvate že ves čas hudo moti, da bi tudi mi (p)ostali pomorska nacija in si na vse načine prizadevajo, da bi naše malo morje zaprli med njihove in italijanske obalne vode. Naših dobrih 40 kilometrov obale je preprosto prekratkih (na to nas je opozoril tudi nekdanji ameriški predsednik Bill Clinton, čigar žena je zdaj ameriška zunanja ministrica), da bi nam omogočili lastni izhod v mednarodne vode. Tega bi si lahko pridobili edino s pogajanjem, neposrednimi ali posredovanimi (mediacija), ker pa so ta očitno neuspešna, je edini način, ki nam ostaja, da odločitev prepustimo mednarodnemu arbitražnemu sodišču - v upanju, da bo razsodilo tudi v našo korist. V tem ima Borut Pahor s svojim kompromisom bolj prav kot njegovi nasprotniki, ki mu sicer ostro nasprotujejo, ne ponujajo pa nobene resne alternative. (Tudi ko so bili na oblasti in bi jo lahko, je niso.) Obeti, ki jih ponuja arbitražni sporazum, seveda niso idealni, so pa realni. Alternativa so neurejeni odnosi s sosednjo državo, ki ima morja čez glavo, a nam ga ne bo prostovoljno prepustila niti za en zaveslaj z roko. Vojaško je k temu ne moremo prisiliti, mednarodna arbitraža pa nam lahko dosodi času primerno pravico do morja.

Miha Naglič

Prihaja poletje.
Foto: Tina Dokl

Devetdeset let vodiških prest

Družina Jagodic preste po receptu iz 16. stoletja peče že štiri generacije, vse od leta 1920.

Kar so krofi za Trojane in kremne rezine za Bled, so hrustljave in slane preste za Vodice, tako vsaj menijo mnogi ljubitelji tega v osmico spletenega in trikrat zavitega peciva, ki ga že devet desetletij spretno pletejo, kuhajo in pečejo v Pekarni prest družine Jagodic.

"Da smo začeli peči preste v naši hiši, je zaslužen že moj pradedek, ki je leta 1920 recept prenesel iz Adergasa pri Velesovem, kjer so preste začele peči nune iz tamkajšnjega samostana. Ker so delale na polju, so želele speči obstojen kruh oziroma pecivo in nastale so preste. Da so bile še bolj obstojne, so jih pred peko še skuhale in prav ta recept, ki izvira že iz 16. stoletja, pri nas uporabljamo še danes. Peka prest se je iz samostana nato razširila po domovih in prestarstvo je kmalu postala domača obrt. A danes ni več tako, ljudje prest ne pečejo več doma in ni nam znano, da bi jih na tak način pekli še kje po Sloveniji, zato so daleč naokoli naše preste znane kar kot vodiške preste," ponosno pove **Damijan Jagodic**, ki je pekarno in obrt, registrirano kot domača in umetnostna obrt, pred nekaj leti prevzel od svojega očeta, ki v pekarni še vedno vsak dan pridno pomaga, prav tako kot tudi mama in sestra. Moko, sol, vodo in kvas, brez kakršnih koli drugih dodatkov, na kar so še posebej ponosni, kot ubrana ekipa vsak dan spremenijo v hrustljave preste in to večinoma še vedno ročno. Z leti so si določene postopke poenostavili s strojem za gnetenje testa, a prepoznavnega pletenja trikrat zavitih prest ne more nadomestiti nobena

tehnika. "Postopek se začne z mešanjem testa v mešalniku. Ko je testo zamešeno, iz njega naredimo hlebce, nato jih v ročnem stiskalnem stroju razdelimo na manjše, enake kose, ki jih nato delno zvaljamo v posebnem stroju. Dobljeni svaljek ročno podaljšamo še za približno tri dolžine ter iz njega oblikujemo preste," opiše postopek Damijan, medtem ko le v nekaj potezah izpod njegovih rok nastajajo preste, ki jih mama Ana Jagodic zлага na deske, kjer vzhajajo in čakajo, da jih skuhajo v kotlu. "Recept se v vseh teh stoletjih ni prav nič spremenil, se je pa moka, ki se je v zadnjih dvajsetih letih zaradi hibridne pšenice tako poslabšala, da imamo včasih precejšnje težave.

Testo se težje razvalja, včasih razpade in se trga, zato moko različnih mlinov mešamo med sabo," poudari in doda, da so zaradi preproste sestave preste odlične za dojenčke in ob težavah s prebavo.

Ob pogledu na police, polne prest, jih vsak obiskovalec radovedno vpraša, koliko jih spečejo na dan, a Jagodičevi v smehu odgovarjajo: "Toliko, kolikor smo pridni. Včasih so rekli, da je peka prest kot rožni venec - ko začneš, kar ne zmanjka," se pošali oče Jože Jagodic, a čeprav v pekarni že štiri generacije pečejo le preste, se njihovega okusa še niso naveličali. Vse, ki se razlomijo in niso za prodajo, še vedno z veseljem pojejo doma, najboljše so z mle-

Damijan in Jože Jagodic

Delo v pekarni so si olajšali z nekaj stroji, večina dela pa je še vedno ročna.

Pekarna prest Jagodic

kom, ob čaju ali vinu ali pa kar tako, kot prigrizek ob televiziji, pravijo.

Ko so preste spletene, jih skuhajo v velikem kotlu. "Ko se potopijo, obrnejo in splavajo na površje, so že kuhane. Včasih nam zagode vreme, če je pretoplo, preveč vzhajajo in se težje potopijo, včasih kasneje priplavajo na površje. Ko so kuhane, vsako posebej na manjšem loparju porinemo v parno peč, kjer so pri temperaturi tristo stopinj v nekaj minutah še hrustljivo zapеčejo. Nato pa jih še posolimo in pripravljene so za naše kupce," opiše **Ksenja Jagodic** in doda, da imajo nekaj zelo zvestih strank, ki pri njih kupujejo že več desetletij. Med njimi je tudi nekaj znanih Slovencev in gostiln, preste, ki v domači pekarni mamljivo vabijo zložene na leseni palici, pa z veseljem jedo tudi Vodičani.

Jasna Paladin

Preste najprej skuhajo, nato pa še spečejo.

Značilne trikrat zavite vodiške preste

Preste so najboljše posoljene

Marija v brinovem grmu

Na mestu, kjer naj bi po legendi leta 1360 pastir iz Žabnic med iskanjem ovc našel lesen kip Marije z Jezusom, so zgradili prvo višarsko kapelico. Letos mineva od tega dogodka 650 let.

Pastir je kip odnesel župniku v Žabnice/Camporosso v Kanalski dolini, ki ga je shranil v omari. Naslednji dan je bil spet na gori, okrog njega pa ovce. Tretji dan se je zgodba ponovila. Žabniški župnik je o nenavadnem dogajanju poročal patriarhu v Ogleju, ki je naročil, naj na mestu, kjer so našli Marijin kip, postavijo kapelico, nato pa cerkev. Na 1789 metrov visoke Višarje, ki se jim v italijanščini reče Monte Santo di Lussari, po nemško pa Luscharberg, so začeli prihajati romarji. Leta 1645 so na gori postavili prvo cerkev, ki je v kasnejših letih tako kot ljudje v dolini pod njo preživljala hude čase. Od čudežne najdbe Marijinega kipa mineva letos 650 let.

Višarje so bile do uveljavitve Brezij najbolj priljubljena Marijina božja pot Slovencev. Zaradi lege nad Kanalsko dolino so začeli na višarsko goro hoditi tudi romarji iz sosednje Koroške, še posebej iz Ziljske doline in verniki iz Furlanije in Julijske krajine, še posebej iz tržaške, goriške in videmske pokrajine. Višarjam zato radi rečejo, da so kraj, ki združuje, in romarska pot Slovanov, Germanov in Romanov. Leta 1807 je v cerkev udarila strela. Obnovili so jo, vendar jo je dobrih sto let kasneje, v vihri prve svetovne vojne, 16. septembra leta 1915 zadela granata in povzročila požar. Kip višarske Marije so rešili in ga leta 1925 vrnili v obnovljeno cerkev.

Na Višarje so do zgraditve prve žičnice hodili romarji peš, po stari romarski poti, ki se začne med Trbižem in Žabnicami. Do danes se je ohranila na-

vada, da si v znak spokornosti vsak romar nadene na rame poleno, in ga nese na vrh. S temi, tako imenovanimi "višarskimi poleni" so nekdanji, in deloma tudi še danes, ogrevali višarske domove. Začetek druge svetovne vojne je preprečil postavitve vseh postaj križevega pota ob romarski poti. Uspelo jim je postaviti sedem kapelic, ki jih je poslikal Tone Kralj, cerkev pa hrani njegov celoten križev pot in freske.

Višarje so postale pomembno turistično smučarsko središče z vrhunskimi progami, na katerih organizirajo tudi tekme svetovnega pokala v alpskem smučanju. Ob trgovini je tako postal tudi turizem prihodnost Kanalske doli-

ne, kar je mogoče opaziti na vsakem koraku. Na Višarje pelje nova, sodobna in hitrejša gondolska žičnica. Na vrhu, okrog cerkve, je nastalo majhno naselje značilnih hiš s prodajalnami spomin-

kov, gostišči in zavetišči za romarje. Gora ostaja kljub novim časom shajališče romarjev, kjer se italijanščina meša s slovenščino in nemščino. Žabniški župnik in upravitelj cerkve na Višarjah Dionizij Matevčič, Slovenec iz Benečije, pri službi božji uporablja vse tri jezike. Slovenci ne ostajamo povezani z Višarjami le z običajnimi romanji, ampak tudi s tradicionalnimi prireditvami, kot so pevsko srečanje Višarje pojejo v višarski cerkvi, Višarski

Žabniški župnik in skrbnik cerkve na Višarjah Dionizij Matevčič s pomočnikom Francijem Lampretom za oltarjem cerkve na Višarjah

Rafaelova družba iz Ljubljane in žabniška župnija sta na Višarjah obnovili dom dr. Lamberta Erlicha.

Obnovljena Marijina cerkev na Višarjah

pogovori, na katerih se v Žabnicah in na gori srečujejo predvsem mladi, in Srečanje treh Slovenij, na katerem Slovenci iz Slovenije, zamejstva in izseljenstva govorijo o sedanjosti in prihodnosti slovenskega naroda. Rafaelova družba je na Višarjah uredila Dom dr. Lamberta Erlicha, ki je bil leta 1878

rojen v Žabnicah, ob klancu proti cerkvi pa so Prešernovi iz Trbiža uredili slovensko gostilno Pri Juretu.

Letošnji višarski jubilej bodo počastili s pomembnimi prireditvami. V soboto, 26. junija, ob pol osmih bo iz Žabnic proti Višarjam po romarski poti tako kot v starih časih krenila procesija.

Naslednji dan, v nedeljo, 27. junija, dopoldne pa bodo na Višarjah maševali škofje sosednjih škofij. Praznovanje bo sklenjeno v nedeljo, 3. oktobra, s slovesno mašo videmskega nadškofa Andrea Mazzocata.

Jože Košnjek

V priročniku so predstavljene vse gorenjske občine v samostojnih poglavjih. Besedila in fotografije podrobno predstavijo zgodovino krajev, znamenitosti in druge zanimivosti. Vodnik je izšel v sedmih jezikih (angleški, nemški, italijanski, francoski, španski in ruski).

Trda vezava, 312 strani, 2000 fotografij, 50 zemljevidov
 Redna cena: 19,90 EUR
Cena za naročnike: 17 EUR + poština

Prodaja po tel.: 04/201 42 41, na: narocnine@g-glas.si
 ali na Gorenjskem glasu, Bleiweisova cesta 4 v Kranju.

Gorenjski Glas

Igor Omerza v knjigi razkriva podrobnosti o vojni in povojni torturi nad pesnikom in pomembnim voditeljem osvobodilnega gibanja Edvardom Kocbekom. Piše o ovadstvu še ob njegovi smrtni postelji, o podreditvi OF komunistični partiji, o povojnem pomoru slovenskih domobrancev, ...

Knjiga obsega 594 strani, trda vezava. Ker je precej težka, priporočamo, da jo pridete iskat k nam. Lahko vam jo tudi pošljemo, a plačate še poštino. Redna cena je 39 evrov, akcijska cena na Gorenjskem glasu je le **33 evrov**.

Pokličite nas na: 04/201 42 41
 ali pišite na: narocnine@g-glas.si.

Gorenjski Glas

Zgodbe, ki jih piše življenje

Danes ti povem vse, kar ti gre

"Kaj, ko bi imela še enega otroka?" ga je nekega večera vprašala, ko sta vsa utrujena ležala na postelji. On jo je najprej samo pogledal in si mislil, "oh še ena izmed njenih muh", potem pa ni in ni odnehala. Bilo mu je dovolj. Popustile so vse zavore in rekel si je: "Če ne zdaj, kdaj pa? Čas je, da ji povem, kar ji gre." Ona pa ga je še vedno žalostno gledala in si mislila: "Daj, odgovori vendarle že enkrat. Vedno moram vse izvleči iz tebe." In ji je. "Bi rada imela otroka zato, da se bova videvala tudi potem, ko ne bova več skupaj?" In očitki so poleteli nad njuno sicer mirno posteljo. Očitki, kako si je vse preveč časa vzela za prijateljice in prijatelje. O tem, da je na skrivaj zavijal z očmi vsakič, ko je rekla, da gre na pijačo s prijateljem in da se je v njem kuhalo od ljubosumja, pa raje ne bi. Ker njemu že ne bo nihče dopovedoval, da gre moški z žensko na pijačo kar tako.

Njegov glas je postajal vse glasnejši. Slišala je tudi, kako že dolgo ni več deklara, v katero se je zaljubil. Kako nikoli ni bila gospodinja in kako za vraga je mama ni naučila, da se po kosilu pobriše mizo in pomete tla. Da o njeni kuhi sploh ne govori. Za vsak praznik sta morala k mami na kosilo, da se je lahko najedel odlične potice. Tako dobro speče samo njegova mama. Očital ji je tudi, da zadnje čase tudi v postelji ni več nobene strasti. Samo še rutina. Takrat pa ji je bilo dovolj. Rekla si je: "Če mu ne povem zdaj, mu ne bom nikoli." Začela je skorajda šepetaje, besede pa, kot da ne bi hotele na prostost. "Poslušaj," mu je rekla, "vse vem." On pa jo je pogledal, samozavestno, a hkrati nedolžno, a če si dobro pogledal, si videl, da ve. Ve, da ga je razkrinkala. "Vem, da imaš ljubico. Videla sem vaju," mu je rekla. "Skoraj mimo mene sta šla, tako zelo zatopljena eden v drugega, da me

še opazila nista. Od takrat naprej sem na tvoji srajci opazovala njeno šminko, pa las na tvojih spodnjicah, njen vonj na tvojem puloverju ..."

Razmišljala je, naj mu pove, naj mu prizna tudi ona? Oklevala je ... A le za trenutek.

"Takrat ko sem vaju videla, sem s tresočimi rokami poklicala mojo najboljšo prijateljico, nekaj časa je samo nemo poslušala moj jok, potem pa čisto tiho rekla: "Marja povej, kaj je narobe." In sem ji, vse od začetka, do konca. Ona pa me je še isto popoldne odpeljala na kavo in nagajivo namignila: "Hej, tako se danes dela, omisli si ljubimca še ti, pa je." Opazovala sem njegov pogled, iz trenutka v trenutek je postajal manj samozavesten, kot da bi vedel, kaj sledi. In sledilo je moje priznanje. "In sem si ga, z njim mi je lepo, on me nasmeji, z njim počnem stvari, ki jih s tabo niti v sanjah ne bi, z njim sem spet ženska." Zdaj je bil tudi on, vedno tako trden, na robu obupa. Samo še eno samo vprašanje mu je rojilo po glavi, "zakaj, zakaj, zakaj." A če bi mu ona zastavila isto vprašanje, odgovora ne bi vedel, pa tudi če bi ga, bi preveč bolelo, preveč bolelo oba.

Njuna zgodba

"Saj pravim, ni najboljša, a danes mi ne gre. Preveč živčna ...," mi napiše prijateljica. V priponki pa njuna zgodba. Njuna. Čez nekaj dni se bosta poročila in nikoli ne bom pozabila dneva, ko mi je nekoliko v zadregi rekla: "V prihodnjih dneh te moram nekaj vprašati." "Vprašaj," sem rekla, "naravnost, zdaj in tukaj." "Bom," je rekla nekoliko sramežljivo, "samo ko bova sami." Najprej se mi je zazdelo, da vem, kaj si želi, saj veste, ženske in naš prekleti sedmi čut. Potem pa sem za hip pomislila, imata problem? On in ona. Tako popolna sta, tako ustvarjena eden za drugega, čeprav v te stvari ne verjamem. Dokler ti je lepo, si z nekom, potem si podata roke in gre-

sta vsak svojo pot. Tako preprosto je to. Brez besed, ki kot top nož razcefrajo dušo, ubijejo iskrice v očeh, brez kričanja, brez sklonjenih glav. Se bo tudi njuna pot končala? A ugibanje se je kmalu končalo. Še vedno malo v zadregi mi je prišepnila, da se bosta poročila in da bi rada, da sem ob njej tudi jaz.

Spoznala sem jo kot Majevo mamo, še danes v telefonskem imeniku mojega mobitela piše "Majeva mama". Vedno prijazna, vljudna, nežna, poosebljena milina, ne pretiravam, res je tako, nikoli ne povzdigne glasu, nikoli se ne odzove živčno, nikoli s pogledom, ki ledeni. Le enkrat samkrat sem jo videvala reči: "Maj, zdaj je pa dovolj," in s tistim velikim nosečniškim trebuhom ga je zgrabila pod roko.

Nekega večera, ko so vsi že spali, jaz pa sem še kar sedela za računalnikom, je zablistalo. "Hej, sosedica, prideš na klepet?" In sem. V copatih in pižami. Cel luksuz. Pa sva se zaklepetali. Povedala mi je, kako sta se spoznala in kako je ostala. Ostala z njim, vsak dan posebej tudi, ko se je zgodilo. Huda možganska krvavitev in kup zdravnikov, ki noseči punc niso hoteli povedati ničesar, no pravzaprav so samo namigovali, naj se od bodočega očka raje poslovi. A ona se je poslovila od vseh zdravnikov, jih poslala k vragu in sama sebi rekla, vem, da se bo dobro izteklo. In se je. Pokazala mi je knjigo, ki je nastajala, ko je prihajala domov iz njegove bolniške sobe. Prebrala sem uvod in zalile so me solze. S tihim glasom sem rekla: "Oprosti, ne morem, saj mi ne zameriš?" Toliko iskrene ljubezni, toliko upanja, toliko tistega neustavljivega hrepenenja je bilo v tej debeli knjigi, ki jo je spisalo njeno življenje, da me je tisti trenutek zlomilo.

Čez nekaj dni se poročita. Vem, da bom spet jokala, kot sem jokala takrat, vem tudi, da bova še velikokrat jokali skupaj, skozi življenje. In tako zelo, zelo se že veselim.

Ko mišk ni doma, mačka ... pospravlja

Pravijo, da je sobota tisti dan v tednu, ko vsi pospravljamo. Pospravljajmo zato, ker smo že od rosnih dni gledali, kako so pospravljale naše mame in ker so naše mame to naučile njihove mame. So stvari, ki so samoumevne, stvari, o katerih se ne sprašujemo, ker take preprosto so. Ne drzni si pomisliti, da bi v soboto počela kaj drugega. Skupaj s svojimi nevidnimi prijateljicami po vsem svetu, se bomo združile v eni sami nalogi. Pospravljati, pospravljati in še enkrat pospravljati.

Moški so iz te eminentne družbe izvzeti. Izvzeti, ker ... pravijo, da je to "babji deu", saj gotovo ste že slišale? Pravijo, da smo ženske bolj spretni z metlo in da moškim cunjia ne pristoji. Pa kaj še! Tako vneto so ponavljali skozi stoletja, da smo jim začele verjeti.

Predstavljajte si, ves teden smo pridno hodile v službo, po službi brž v trgovino, nato kuhanje kosila, pomivanje posode, pometanje ... Dokler niso otroci

zaspali, možje pred televizorjem tudi, me pa smo lahko še zadnjič tisti torek ali sredo, pa saj je vseeno, pospravile na hitro. Pospravile oblačila, ki so ostala na tleh v kopalnici, pospravile šolsko torbo, ki je obležala sredi hodnika, pospravile na pol prazno skodelico kava, pospravile časopise, ki so se pridno nabirali na stranišču, pospravile velik, kaj velik, gromozanski kup perila na tisto nevidno mesto in jo pospravile spat.

Dokler ne pride sobota. Se še spomnite, kaj ste počele vsako in sledno soboto vaše mladosti? Ne, ne v ponedeljek, ko smo vsi zaspani obsedeli v šolskih klopih, ne petek, ko smo se vedno znova prerekali z nemogočimi starši, ki nas niso pustili s prijateljicami zgolj na "večerni sprehod". Kaj ste počele v soboto? Ja kaj? Pospravljale smo. Tako je bilo tudi v mojem sobotnem kraljestvu. Prav vsako soboto so bile na vrsti stopnice. Kako sem jih sovražila. "Pomij stopnice," mi je zelo resno rekla mama. In vsako soboto sem morala slišati ta stavek in hkrati upala, da bo

pozabila. Kako se mi je dalo prerekati z mojo mamo? Kako njej niso popustili živci in bi enostavno sama pomila tiste preklete stopnice, mi še danes ni jasno.

Spomini iz mladosti počasi bledijo. Sobote ostajajo. To je tisti dan, ko za sabo pustimo vse tegobe preteklega delavnika. Tisti dan, ko je z malo sreče doma vsa družina. Dan, ko smo lahko skupaj. Lahko, a le s težavo nam gre. Pravijo, da je tempo življenja tako zelo hiter, da se vidimo bolj malo. Na skrivaj si priznajmo, kako zelo nam včasih to ustreza. Če se ne vidimo, če se ne pogovarjamo, se ne moremo jeziti, prepirati ali glasno preklinjati. Metla, krpa, čistila, voda in ženske vsega sveta. Malo se bomo jezile, a priznajmo si, v našem svetu ni težav. No, kdaj nam kakšnega čistila zmanjka, kakšna voda se polije, metlica za stranišče izrabi, a to je to. Torej živete sobote!

Klavdija Prosenc

optika Berce
OKULISTIČNA AMBULANTA

Optika Berce d.o.o., Trnava 50, Jesenice

BREZPLAČNI PREGLED VIDA

Lesce, torek: 15 - 17 / telefon: 04 531 89 34

Jesenice, četrtek: 15 - 18 / telefon: 04 586 2416

- **potrdila za vozniški izpit** ▪ **zdravniška spričevala** ▪ **zdravljenje očesnih bolezni**
- **predpisovanje očal** ▪ **kontaktne leče**

Vsak četrtek in petek specialistični okulistični pregledi!

www.optika-berce.si

MIZARSTVO STARE

Zg. Bitnje 186 • Tel.: 04 231 75 10 • Fax: 04 231 11 03 • Gsm: 040 713 030

ALEKSANDER STARE s.p., ZGORNJE BITNJE 186, ZABINCA

Vse lastnike majhnih stanovanj bomo razveselili z odlično dvizno posteljo s sedežnim delom.

Odlikuje jo kompaktna izdelava, ki omogoča lahkotno neomejeno odpiranje in zapiranje.

Pod sedežem je dvizni predal za posteljino.

Možna je izdelava v več barvnih odtenkih in kombinacijah.

Dim. jogija:	omare s sediščem: Š.G.V.
A) 140x200	A) 163x115-125x230-240
B) 160x200	B) 183x115-125x230-240
C) 180x200	C) 203x115-125x230-240

Akcija ob naročilu do konca junija = 200 EUR

Postanimo varuhi Zemlje

”Osupljive fotografije, večne modrosti, plemenit namen” je podnaslov predavanja z multivizijo, ki jo je v avli Gorenjskega glasa pripravil fotograf Bogdan Kladnik.

V uvodu je Petra Puhar Kejžar predstavila Kladnika kot človeka, ki že vse življenje hodi po neuhojenih poteh. Fotografiranje mu ni le poklic ali celo hobi, ampak ga je že na začetku svoje poti začutil kot življenjsko poslanstvo. S svojimi osupljivo lepimi fotografijami slovenske naravne dediščine, ki jih je prelil v številne knjige lastne založbe Zaklad, si je vedno želel doseči več kot le očarati in zaslužiti. Njegove knjige so pravzaprav najboljši odraz njegovega nenavadnega življenja, v katerem je radovedno in z občudovanjem prečesal Slovenijo, prekolesaril Jugoslavijo, se razgledal na zemljo z najvišjih vrhov in kraljestva ptic, se spustil v najgloblje jame prisluskovat dihanju zemlje, preveslal prijazne smaragdne in divje razpenjene vode, prehodil in preživel ledeno samoto Grenlandije ..., da bi ljudem pokazal, kako je ta naša zemlja lepa in dragocena. In da smo neodpušljivo sebični, če je zaradi brezbriznega onesnaževanja ne bomo ohranili tudi za naše otroke in bodoče rodove!

Bogdanova fotografska promocija naravnih lepot je torej že vse od začetka pred približno tremi desetletji projekt s pozivom k varovanju našega okolja. Ker je vedno prestopal meje na videz nemogočega, je tudi na področju založbe knjig zajadral kot kakšen Kolumb - v nepredvidljive globalne vode. Njegova zadnja knjiga Varuhi Zemlje je namreč svetovni projekt, s katerim bi rad angažiral vse zemljane k aktivnemu varovanju okolja. Posebno pozornost je v okviru podprojekta Mladi varuhi zemlje namenil mladim, saj nam "starim" lahko le oni, kot samokritično pravi Bogdan Kladnik, preprečijo unič-

enje planeta. Prva knjiga in predstavljena multivizija iz serije Varuhi Zemlje nas s čudovitimi fotografijami in modrostmi velikih mislecev naše civilizacije ponese v osupljivo lepe kotičke balkanskih dežel, knjige, ki bodo sledile, pa bodo prestopile vse državne meje in meje našega preozkega in zato neekološkega pogleda na svet. Projekt se financira izključno s prodajo knjig in prvem obdobju pokriva stroške multivizijskih predavanj in angažmaja mladih preko športnih klubov v državah nekdanje Jugoslavije.

Bogdan Kladnik nam je v sredo s projekcijo fotografij iz držav naše nekdanje države in Albanije pričaral očarljivo lepe zaklade narave in kot kontrast ter opomin slike nedoumljivega onesnaževanja. Največjo pozornost je namenil vodam, saj so prav te največji zbiralniki našega brezvestnega odnosa do narave, čista, pitna voda pa postaja povsod po svetu vse večji problem. S svojim pri-

spevkom k zmanjševanju onesnaževanja s škodljivo plastiko in k uživanju dobre vode se mu je pridružil Maks Vrečko, ki je predstavil inovativno steklenico za pitje vode. Z imenom "flaška" je lansiral človeku in naravi prijazno embalažo, ki lahko nadomesti na tone zdravju in naravi škodljive plastike.

Svojo projekcijo in predavanje, ki sta avlo Gorenjskega glasa napolnila do zadnjega kotička, je Bogdan Kladnik zaključil s pomenljivimi besedami: "Nič od tega, kar odvržemo, se ne izgubi. Kar odvržemo v potoke in reke na Balkanskem polotoku, se večinoma izteka v dva ne velika in precej zaprta vodna zbiralnika - v Črno morje in naše Jadransko morje." Voda pa je v neodložljivem kroženju, kot govori že Kladnikova in Geistrova ganljiva knjiga Večni krog iz leta 1995 - vse, kar odvržemo, pride naokrog, v dobrem ali slabem!

Petra Kejžar, foto: Tina Dokl

Proizvodnja zdravil danes /2. del/

V Sloveniji je po drugi svetovni vojni prišlo do poddržavljanja lekarn. Obstoječe lekarnice so delovale naprej kot državne lekarnice, v svojem sestavu pa so imele tudi galenske laboratorije. Industrijsko izdelanih zdravil je bilo tedaj še zelo malo. Na Gorenjskem je večina obstoječih lekarn: Kranj, Škofja Loka, Bled in Jesenice, po letu 1950 morala ustanovljati lekarniške podružnice v oddaljenih krajih, tam, kjer se je odpirala tudi javna zdravstvena služba. Začele so delovati lekarniške podružnice v Žireh, Železnikih, Gorenji vasi, Stražišču, Bohinjski Bistrici in Kranjski Gori. Podružnica je imela izdajo zdravil na recepte in izdelovanje magistralnih zdravil, z galenskimi zdravili pa jo je oskrbovala matična lekarna. V lekarni Kranj, ki je bila na Gorenjskem največja in je pokrivala potrebo po zdravilih največjega števila prebivalcev, se je pokazala potreba po boljši organiziranosti galenskega laboratorija in leta 1954 že lahko štejemo za začetek organizirane proizvodnje galenskih

zdravil na Gorenjskem. Ob galenskem laboratoriju je bil organiziran tudi analitični laboratorij, ki je skrbel za kakovost vseh materialov, potrebnih za proizvodnjo zdravil. Strojna opremljenost je bila tistemu času primerna. Zdravila so se izdelovala še na klasičen način pretežno ročno, bilo pa je tudi že nekaj strojne opreme. Z galenskimi zdravili je laboratorij oskrboval samo lekarno Kranj in njene podružnice v Žireh, Železnikih in Stražišču. Po letu 1968, ko so se združile Lekarnice Kranj, Tržič in Škofja Loka z vsemi podružnicami v eno lekarno (Gorenj-

sko lekarno Kranj), je nastala potreba po večji proizvodnji galenskih zdravil. Bil je to tudi čas, ko se je v Sloveniji intenzivno začela razvijati farmacevtska industrija (tovarni zdravil Krka in Lek), ki je zaradi izvozne naravnosti začela opuščati nekatera zdravila, ki jih je prej povzela po recepturah galenskih laboratorijev. Večino teh zdravil so znova prevzeli lekarniški galenski laboratoriji. Videti namreč moramo, da se je večina farmacevtskih tovarn v Evropi, med njimi tudi Tovarna zdravil Krka, razvila iz lekarniškega galenskega laboratorija in da je razvoj zdravil vse do sredine 19. stol. bil absolutno v lekarniških galenskih laboratorijih.

Breda Kosirnik, mag. farm. spec.

gorenjske lekarnice

www.gorenjske-lekarne.si
info@gorenjske-lekarne.si

LEKARNIŠKE ENOTE:

Bled Zlatorog,
Bohinjska Bistrica,
Cerklje, Gorenja vas,
Jesenice, Kranj, Kranjska
Gora, Kropa, Lesce,

Planina, Planina II,
Podlubnik, Predvdor,
Primskovo, Radovljica,
Stražišče, Šenčur, Škofja
Loka, Tržič, Železniki,
Žiri, Žirovnica

FARMAKOAIDINFORMATIVNA SLUŽBA

GALENSKI LABORATORIJ

**KONTROLNO ANALIZNI
LABORATORIJ**

FAKULTETA ZA ORGANIZACIJSKE VEDE UNIVERZE V MARIBORU

Z najboljšim znanjem do lepše prihodnosti

Začetki današnje Fakultete za organizacijske vede segajo v leto 1959. Posebna značilnost izobraževalnih programov Fakultete za organizacijske vede je prepletanje vsebin s področja kadrovskega managementa, poslovnih in delovnih procesov in informatike z drugimi znanji, ki jih od diplomantov pričakujejo delodajalci. To zagotavlja programom posebno kakovost, diplomantom pa omogoča velike zaposlitvene možnosti.

Ker se pri študiju vsebine o **kadrovskih, informacijskih in poslovno-delovnih procesih** vseskozi prepletajo z vsebinami iz drugih ved (tehniških ved, ekonomije, prava ipd.), profil diplomantov Fakultete za organizacijske vede omogoča razvoj širokega spektra kompetenc. Na Fakulteti za organizacijske vede so pri oblikovanju novih "bolonjskih" študijskih programov izhajali iz **profila diplomanta**. Programi izhajajo iz prakse, saj so pri snovanju novih študijskih programov sodelovali ljudje iz **gospodarstva** in **javne uprave**. Programi so vsebinsko in **kakovostno primerljivi** s sorodnimi po svetu.

Fakulteta za organizacijske vede bo v študijskem letu 2010/2011 izvajala sledeče dodiplomske in podiplomske študijske programe:

- organizacija in management kadrovskih in izobraževalnih sistemov,
- organizacija in management poslovnih in delovnih sistemov in
- organizacija in management informacijskih sistemov.

V petdesetletni zgodovini izobraževanja in znanstvenega raziskovanja v okviru triade ljudje - procesi - informacije, je fakulteta dosegla številne uspehe. Najboljši pokazatelj dobrega dela fakultete so **kariere diplomantov**. Diplomante, magistre in doktorje znanosti Fakultete za organizacijske vede, teh je bilo v vseh letih več kot 16.500, lahko srečate na najodgovornejših vodstvenih delovnih mestih, tako v **vladi, državnih upravi, gospodarstvu, šolstvu, zdravstvu**, kakor tudi med **najuspešnejšimi slovenskimi podjetniki**.

IZBERI ZNANJE ... IZBERI PRIHODNOST

Fakulteta za organizacijske vede velja tudi za **eno najboljše opremljenih fakultet v Sloveniji**. Študentom so na voljo najsoodobnejše opremljene predavalnice ter računalniška oprema. Fakultetna knjižnica ima knjižni fond v obsegu **več kot 40.000 knjižnih enot**, ter naročenih **več kot 150 domačih in tujih strokovnih in znanstvenih revij**.

Eno izmed pomembnejših področij pri delovanju Fakultete za organizacijske vede je tudi **družbena odgovornost** do regionalnega in širšega slovenskega okolja. S svojimi dejavnostmi je fakulteta prisotna pri mnogih pomembnejših domačih in tujih dogodkih. Omeniti velja tudi, da **več kot 250 uglednih podjetij v Sloveniji** ceni Fakulteto za organizacijske vede kot zanesljivega in kompetentnega part-

nerja pri izvedbi raziskovalnih in svetovalnih projektov.

Sedem dobrih razlogov, zakaj izbrati študij na Fakulteti za organizacijske vede

1. Tradicija, znanje in izkušnje
2. Sodobni študijski programi
3. Visoka kakovost izobrazbe
4. Visoka zaposljivost in karierni možnosti
5. Odlično znanje in izkušnje
6. Priljubeni pogoji za študij
7. Študij v mestu Kranj

Informativni dnevi:

- **20. 8. 2010 ob 16.00 uri** za dodiplomski in ob **17.00 uri** za podiplomski študij, Kranj (FOV predavalnica 111)
- **23. 8. 2010 ob 16.00 uri** za dodiplomski in ob **18.00 uri** za podiplomski študij, Ljubljana, (Cankarjev dom, predavalnica E1)

Univerza v Mariboru

Fakulteta za organizacijske vede
Kidričeva cesta 55a,
4000 Kranj
e-pošta: info@fov.uni-mb.si
Spletni naslov: www.fov.uni-mb.si

Festival oktetov Kranj 2010 "POD OKNOM" GIMNAZIJA KRANJ SOBOTA, 29. 05. 2010 ob 20. URI

Nastopajoči:
SLOVENSKI OKTET,
NONET BRDA, OKTET DESETI BRAT, OKTET GALLUS,
OKTET LIP BLEJ, OKTET SIMON GREGORČIČ,
OKTET VALVASOR, ZAGORSKI OKTET,
KRANJSKI OKTET

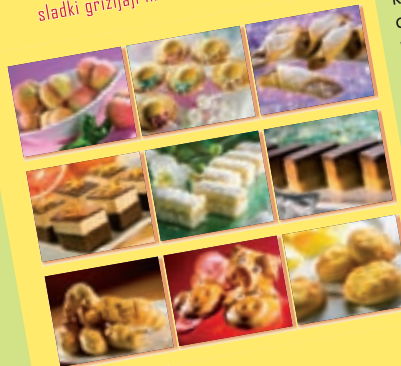
Program povezuje Petra Kejžar Puhar in Matjaž Merljak
Pokrovitelj: župan mestne občine Kranj

Organizator: Kranjski ktet

Donatorji: MESTNA OBČINA KRANJ, POŠTNA BANKA SLOVENIJE, PRO GRAFIKA,
SKB, VINSKA KLET DOBROVO, VINSKA KLET KRŠKO, MERKUR, ZAVAROVALNICA TILIA,
GORENJSKI GLAS, RADIO KRANJ, RADIO BELVI

Alenka Kodele

NAJBOLJŠI PIŠKOTI, sladki grizljaji in slano pecivo

Zlata Kmečki glas

Glede na to, da je doma narejeno pecivo najboljše pot, kako na svojo družino ali goste narediti dober vtis, smo prepričani, da bo knjiga med najbolj priljubljenimi na vaši kuhinjski polici. Knjigo odlikuje več kot 120 receptov raznih piškotov, sladkega in slanega peciva. Vsak recept pa tudi spremlja kakovostna barvna fotografija.

168 strani, spiralna vezava. Redna cena: 12,50 EUR.
Če knjigo kupite ali naročite na Gorenjskem glasu, je cena le **10 EUR**. Ceni knjige prištejemo še poštino.

Knjigo lahko kupite na sedežu Gorenjskega glasa, jo naročite po tel.: 04/201 42 41 ali na: narocnine@g-glas.si.

Gorenjski Glas

Živo modri encijan,
redka planika,
hitri gamsi,
gostoleči snežni
vrabci in še veliko več.
Spoznajte
raznoverstnost 150
najbolj pogostih
in znanih živali in
rastlin na odličnih
barvnih fotografijah.
Vodnik je v
plastičnem ovitku
in zato uporaben
ob vsakem vremenu.

Mehka vezava, 95 strani, redna cena: 9,90 EUR.
Akcijska cena na Gorenjskem glasu: **8,30 EUR**
Ceni knjige prištejemo še poštino.

Knjigo lahko kupite na sedežu Gorenjskega glasa,
jo naročite po tel.: 04/201 42 41 ali na: narocnine@g-glas.si.

Gorenjski Glas

Avto Vax čaka na Radiu Kranj

Toyota Yaris kolo za 700 € bon za 500 €
bon za 1500 € počitnice

20. rojstni dan

Nagradni kupon vas čaka v vsakem
Gorenjskem Glasu do 18. junija

Mega koncert

v petek, 18. junija ob 19h, na Slovenskem tigu v Kranju

ALYA	NATALIJA VERBOTEH	ROK FERENCIA
SAMUEL LUCAS	VILI RESNIK & BAND	TANGELS
ZLATKO	SASA LENDER	YUNHANDA
REBEKA BREMEL	MANCA SPIK	WERNER
PRINCEPS	BRIGITA GULER	FOXY TEENS
CARPE DIEM	TANIA ZAGAR	SOPRANOS
JAZZ STATION	EVA ČERNE	4 PLAY
	PLESNA SKUPINA MIRANDANCE	

Žiga Žnidaršič, 11 let

Zvezni igralec / NK Triglav

Nogometaš srčne enajsterice
za jutrišnje zmage*

Velik si, kolikor imaš veliko srce.

Izberi mobitele srčnih navijačev.

LG
GT405 Viewty
Smile

Priložena kartica MicroSD
8GB s prednaloženimi
nogometnimi vsebinami

Povezani 44/77

9€*

Samsung
Corby

Ekskluzivni navijaški
pokrovček

Povezani 44/77

19€**

Navijajte z novimi mobiteli in spremljajte ekskluzivne vsebine svetovnega nogometnega prvenstva na mobilnem Planetu. Za hitri dostop pošljite **P SP na 1919**.

Uradni mobilni operater
slovenske
nogometne reprezentance.

Akcijska ponudba velja ob sklenitvi/podpisu naročniškega razmerja:

*Mobilni GSM/UMTS za 24 mesecev (UMTS) za paketa Povezani 44 in Povezani 77. Velja za vse, ki nimate veljavne aneksa UMTS št. 14/2005 ali UMTS št. 14/2005 Povezani ali aneksa GSM št. 16/2009 in izpolnjujete ostale pogoje.

**Mobilni GSM/UMTS za 12 mesecev (GSM) za paketa Povezani 44 in Povezani 77. Velja za vse, ki nimate veljavne aneksa GSM št. 8/2005 ali GSM št. 8/2005 Povezani ali aneksa GSM št. 16/2009 in izpolnjujete ostale pogoje.

Mobilna razvijana prodajna mreža uporabnikom omogoča nakup akcijskih aparatov na več kot 350 prodajnih mestih po vsej Sloveniji. Zaradi tega je mogoče, da določen mobilni ni na voljo na vseh prodajnih mestih hkrati. Ponudba velja do odprodaje zaloga. Cena vsebuje DDV. Slike so simbolične. Družba Mobitel si pridržuje pravico do spremembe cen in pogojev. Za dodatne informacije, cenik pogovorov in storitev ter ostale pogoje v paketih Povezani obiščite spletno stran www.mobitel.si ali pokličite Mobitelov center za pomoč naročnikom na 041 700 700.

*Enajsterica je sestavljena iz perspektivnih mladih nogometašev po izboru slovenskih klubskih trenerjev.

041 700 700 • WWW.MOBITEL.SI

**Najmočnejše vezi so tiste,
ki jih ne vidimo.**

Od kaše do krokodila

Južnoafriške hrane ne moremo dati na skupni imenovalec, ker je mozaik najrazličnejših okusov. Od tistih prvinskih staroselskih do onih, ki so jih prinesli prvi priseljenci iz Evrope in Azije. Svoje je zadnje čase storila tudi globalizacija.

V velikih mestih, kot so Pretoria, Durban, Johannesburg, Port Elizabeth in Cape Town, najdete malone vse. Kdor hoče preskusiti recepte avtohtone Afrike, ne le južne, mora poseči po delu *Cooking from Cape to Cairo* (Kuharija od Cape Towna do Kaira) Dorah Sitole, nekdanje urednice najbolj znane južnoafriške revije za črnke *True Love Magazine*, nutricionistke in poznavalke, ki si je na kuharskem raziskovanju po vsej celini izbrala devetnajst držav in štiri pokrajine v Južni Afriki, od koder je tudi doma. Mudila se je v neštetih kuhinjah - v prestižnih safari lodgih in majhnih zaselkih, brskala po tržnicah, spremljala pripravo vsakovrstnih jedi in potem napisala knjigo s 160 recepti.

Južnoafriška republika, ki se vedno bolj uveljavlja kot dežela izvrstnih vin, je postala za potovanj lačne Zemljane zelo privlačna, ne le zaradi nogometnega svetovnega prvenstva in kljub visoki stopnji kriminalitete; spretne agencije ponujajo poleg naravnih lepot in foto safarijev še kulinarične safarije. Morda je to tudi trik, kako privabiti čim več turistov - gorečih privrženecv nogometa v mrežo mest, koder se bo "usodno" kotalila okrogla usnjena kraljica.

Tistim, ki bodo primerno oboroženi z večjimi bankovci prileteli v Zahodno Kaplandijo, v Cape Town, že nekaj dni pred prvenstvom, bodo na kakšni terasi, odkoder je čudovit pogled na rožnato oranžno rdeče sončne zahode

s kuliso Mizaste gore v ozadju, servirali nove specialitete, n. pr. nojev carpaccio, prekajenega kuduja z melono, antilopin steak z gobami ali pa krokodila po indijsko in kot zelenjavno poslastico pridali na krožnik še **morogo**, divjo špinačo.

No, **morogo** je listnata zelenjava, ki jo z domišljijo in različnimi dodatki pripravljajo črnske ženske, ime pa se iz pokrajine v pokrajino spreminja. Za razliko od koruze, ki so jo prinesli priseljenci, je **morogo** avtohtona in zelo zdrava zel.

Sicer pa si hrana črne Afrike le počasi in s težavo utira pot v fine restavracije, saj jo bije slab sloves, da je to hrana za reveže.

Jedi, ki danes prednjačijo v Južni Afriki, so mesne jedi. Meso je dobre kakovosti, saj se živina pase zunaj in pomuli med travo veliko aromatičnih zelišč. Če bi kosili v kakšnem **Family Restaurant**, bi zrezek za krepkega jedca tehtal tudi do 500 gramov, damska porcija pa ponavadi pristane pri 350 gramih. V restavracijah z zvenečim imenom so porcije seveda drugačne. V Južnoafriški republiki je enajst uradnih jezikov (prednjači angleščina), vsakdo pa pozna besedo **braai**, kar v afrikanščini, jeziku Burov, pomeni žar. Tik za njo sledi **braaiwoers**, klobasa za žar, pikantna in polžasto zavita. Nepisano pravilo je, da je treba vsaj enkrat na teden prižgati **braai** in uživati. Značilen za Južno Afriko je tudi **biltong**. To so soljeni in prekajeni debelejši trakovi različnih vrst mesa, ki obešeni na posebnih stojalih vabijo kupce v vsaki samopostrežnici ali delikatesi. Priljubljeni so za malico ali pa

Pečena solata - Chakalaka

Dušen, narezan piščanec s stročjim fižolom - Inkukhu nemboty

kot popotni proviant. Kupujejo jih tudi kot užitne spominke. Med sladicami najbolj slavi **melkert**.

Jan Van Riebeeck je zasedel Kaap van de Goeie Hopp (Rt dobrega upanja) 1652. Tu naj bi bila samooskrbovalna postaja, kjer bi se ladje Vzhodno indijske družbe na 20 tisoč kilometrov dolgi morski poti od Holandije do Batavie (danes Džakarte) oskrbele s svežo

vodo in zelenjavo. A za večjo pestrost na mizi se priseljenci niso zgledovali pri domorodnem ljudstvu Khoisan, ki je redilo ovce, nabiralo užitne sadeže in lovilo divjad. Z aromatičnimi začimbami so z ladij prihajali na kopno Malajci, bodisi kot sužnji bodisi kot spretni rokodelci. 28. marca 1658 je na Rt dobrega upanja priplula jadrnica Armersfoore, na njej pa je bilo 170 gvi-

Narastek iz mletega govejega mesa z rozinami - Bobotie

Pečena solata - Chakalaka

za 4 - 6 oseb

Potrebujemo: 3 žlice olja, 1 drobno sesekljano čebulo, 2 strta stroka česna, 2 žlički naribanega svežega ingverja, 2 čajni žlički curryja, 1 očiščeno zeleno papriko, narezano na trakove, 1 očiščeno rdečo papriko, narezano na trakove, 1-2 feferona, sesekljana in očiščena semen, 3 srednje veliki korenčki, narezani na kolobarčke, 1 srednje veliko cvetačo, razdeljeno na cvetke, 2-3 žlice čiste zelenjavne juhe, 400 g prebranca, sol in poper po okusu.

Olje segrejemo, dodamo čebulo, česen, ingver, papriko, feferon in curry ter pražimo 5 minut. Dodamo korenček in cvetačo in zelenjavno juho in dušimo na majhnem ognju, da se zelenjava zmešča (približno 15 minut). Dodamo prebrance in začnimo. Še enkrat segrejemo in nato ohladimo. Postrežemo mrzlo.

Dušen, narezan piščanec s stročjim fižolom - Inkukhu nemboty

za 4 - 6 oseb

Potrebujemo: 6 - 8 žlic olja, 1 sesekljano čebulo, 3 kose piščančjih prsi, narezane na trakove, sol po okusu, 1 žličko garam masale (na oddelku z eksotičnimi začimbami), 150 g zelenega stročjega fižola, četrt l kokošje juhe.

Na vročem olju popražimo čebulo in dodamo na trakove narezano meso. Pražimo, da se meso malce zmešča. Posolimo in potresemo z masalo. Očistimo fižol; če so stroki dolgi, jih prepolovimo in dodamo mesu. Prilijemo še juho in kuhljamo, dokler fižol ni kuhan. Po potrebi še malo posolimo. Postrežemo z **umngqushom**, s kašo iz drobnega belega fižola, in **sampom**, grobo mleto belo koruzo, ki jo lahko nadomestimo z belo polento. Kašo naložimo na dno servirne posode, čez njo pa stresemo piščanca s fižolom.

Umngqusho

za 4-6 oseb

Potrebujemo: 300 g grobo mleto koruze (ali 150 g bele polente), 300 g

majhnega belega fižola, vodo, sol po okusu.

Fižol in koruzo čez noč namočimo. Nato operemo, damo v lonec, prelijemo z mrzlo vodo in solimo. Ko zavre, znižamo ogenj in kuhljamo približno dve uri, dokler vsa tekočina ne izpari.

Ker pri nas **sampa** ni najti na policah s hrano, si lahko pomagamo z belo polento, vendar ne z belim zdrobom.

Fižol skuhamo skoraj do mehkega in pazimo, da je v loncu dovolj tekočine. Nato stresemo k fižolu belo polento (ravnamo se po navodilu za pripravo), dobro premešamo, po potrebi dosolimo in kuhljamo, dokler ni kaša kuhana.

Narastek iz mletega govejega mesa z rozinami - Bobotie

za 8 oseb

Potrebujemo: 3 debele rezine starega belega kruha, 2 žlici olja, 50 g masla, 2 veliki sesekljeni čebuli, 3 strte stroke česna, 750 g mletega govejega mesa, 1 žličko garam masale, 1 žličko kurkume, 1 žličko janeževih zvezd, 1 žličko koriandra, pol žličke popra, četrt žličke pimenta, 75 g rozin ali sultanin, 4 žlice mandljev, narezanih na šibice, 2 žlici mango-vega chutneyja (na oddelku z eksotično prehrano), 6-8 limonovih listov, četrt l mleka, 2 jajci.

Kruh namočimo v vodi. Olje in maslo segrejemo in steklasto popražimo čebulo. V veliki skledi zmešamo vse sestavine, razen kruha, mleka, jajc in limonovih lističev.

Dodamo na maščobi prepraženo čebulo in ožet kruh ter dobro zmešamo.

Z oljem na tanko namažemo nepregorno posodo, nadevamo vanjo narastek in potaknemo vanjo na tanko zvite limonove lističe. Če nimamo limonovih lističev, naribamo lupino neškropljene limone in vmešamo v zmes. Posodo postavimo v pečico, ogreto na 180 stopinj, in pečemo pol ure. Nato vzamemo narastek iz pečice, ga prelijemo z v mle-

Rumeni riž

nejskih sužnjev, ki jih je posadka ladje ugrabila nekemu portugalskemu trgovcu s človeškim blagom. Jan Van Riebeeck jih je preprosto prodal na dražbi kot delovno silo za svoje rojake. Minila so tri in pol stoletja, priljubljenost jedi, ki so se z Malajci vred udomačile, pa se kvečjemu večja. Mislim, da bi vsak rad pokusil 4 b-je: **bobotie**, (recept v okencu) narastek iz mletega mesa z rozinami, **breyani**, lahko koštrunov ali piščančji, kozličkov curry iz pečice, dušen **bredie** s cvetovi vodnih lilij (ki jih lahko nadomestimo z bučnimi cvetli) in **boeber** (recept v okencu), mlečni puding z dišečim cimetom in kardamomom.

Mozaik okusov so poleg Burov širili še francoski hugenoti, ki so se lotili vinogradništva, karibski sužnji, angleški in škotski priseljenci in indijski delavci. Med črnimi prebivalci so prevladovale kaše iz žitaric, kuhana zelenjava in meso na lovu ubitih živali.

Koruzka, ki v južnoafriških pokrajinah zelo dobra uspeva, je še posebej priljubljena pri ljudstvu Xhosa v Vzhodni Kaplandiji. **Umqua** je nekakšen pire iz buče in koruznih zrn in ga lahko jemo kot sladko ali slano jed, **isopho** je začinjena juha iz koruze in fižola, **umngqusho*** (recept v okencu), najljubša jed Nelsona Mandele, pa kaša iz

drobnozrnatega fižola in grobo mlete koruze, ki ji pravijo **samp**. **Umngqusho** postrežejo tudi k ribi, pripravljeni z zeljem in paradižnikovim reljšem, ali k različnim vrstam dušenega mesa, kakršna je **nekukhu nembotyi**, za žejo pa si postrežejo **amarhewu**, fermentirano, a blago koruzno pijačo. Stalnica v južnoafriški kuhinji je tudi železni trinožni lonec - **potjiekos**. Na podeželju ga uporabljajo ob slovesnih obedah na prostem. V loncu, postavljenem nad živ ogenj, kjer počasi brbota kakšna enolončnica, divji zajček z zelenjavo, koštrunov ragu ali drobovina z zelišči, zelo v časteh so vampi, se jed kuha počasi in okusi so zato bolj izraziti. V mestih je zelo priljubljen nojev **potjiekos**, ki ga seveda skuhamo v običajnem loncu.

Provinca KwaluZulu-Natal je tradicionalno domovanje Zulujev, največje etnične skupine v Južni Afriki. Njihova kuharija je preprosta in ženske morajo biti zelo iznajdljive, da ob omejeni izbiri pričarajo okusne obede. Na jedilniku je velikokrat **umbido**, s paradižnikom dušeni listi rdeče pese, ki jim na koncu dodajo trdo kuhana jajca, in seveda nezabeljen **phutu**, grudičasta koruzna kaša, ki spominja na polento. Okusen je tudi koruzni puding s čokolado. Okoli Durbana pa diši po

Mlečni puding - Boeber

omamnosti indijskih začimb, kardamomu, kurkumi, ingverju in cimetu in poznavalci trdijo, da tam pripravljajo nadvse slastne curryje.

Ndebele v provinci Gauteng, kjer sta najpomembnejši mesti Pretoria in Johannesburg, so manjše, a po svoji pojavnosti in umetniški sposobnosti zelo izrazito ljudstvo. Ženske nosijo slikovita ogrinjala z geometrijskimi vzorci največ v oker, rjavi in modri barvi, rdeča pokrivala z okrasnim robom spominjajo na baretke, na nogah in okoli vratu pa imajo nanizane številne tanke bleščeče obroče. Ndebele slovijo po hišah, poslikanih s slikovitimi geometrijskimi vzorci in so zelo spretni v izdelavi lutk, košar in košaric iz pisanih koral. Gostu postrežejo z **izindlubenjem**, kuhanim, osoljenim črnim fižolom, ki ga nadevajo v skledice in grizljajo kot pri nas oreške. Pivo, ki ga varijo iz prosa vrste sorghum, je zelo močno in ima veliko privržencev. Velikokrat je na mizi tudi nekakšna solata **chakalaka** (recept v okencu), ki jo sicer poznajo po vsej Južni Afriki.

Pleme Venda živi na skrajnem severovzhodnem in slikovitem delu dežele, v provinci Limpopo in slovi po svojih legendah. Ženske kuhajo preprosto, a okusno hrano, z zanimivimi aromami raznih zelišč, ki jih gojijo v na-

sadih. Osnova številnim jedem je arašidova omaka, s katero pripravljajo **tshisevno**, enolončnico s prekajenim mesom, ali pa **muksule**, za katero nabirajo divja zelišča ali pa liste rdeče pese, buč in ji dodajajo tudi **morogo**. Posebna poslastica - za naše želodce bržda ne - je **mashonza**, dušena jed iz paradižnikov, čebule in **mopani** gosenic, v katerih je veliko proteinov, po okusu pa spominjajo na oreške. **Mopani** gosenice padajo z istoimenskega drevesa, katerega zelo trd les je odporen na termite in cenjen za izdelavo nekaterih inštrumentov. Tudi Venda poznajo številne jedi iz koruze; najbolj pogosti sta **whutetwe**, koruzna kaša v ploščatih hlebkah, in **mageu**, fermentirana koruzna kaša. Ponekod mora biti koruzna moka kar se da fino mleta, za **samp** naj bodo koruzna zrna grobo stolčena. Našla sem napotek, da lahko **samp** nameljem tudi s starim kavnim mlinčkom. Pa je mlinček izdihnil, jaz pa sem začela eksperimentirati s polento, rumeno in belo.

V dnevih, ko se bo čez ekrane kotalila okrogla usnjena kraljica veličastna, si lahko privoščite tudi kakšno jed iz priloženih receptov. So overovljeno preizkušeni. Pa dober tek.

Alenka Bole Vrabc

ku razžvrkljanim jajcem in damo nazaj v pečico, dokler jajca ne zakrknejo. Postrežemo z rumenim rižem.

Rumeni riž

za 6-8 oseb

Potrebujemo: 1 l vode, 175 g belega basmati riža, 2 žlički kurkume, 2 cimetovi paličici, 3 stroke kardamoma, sol po okusu, 30 g masla.

Po želji lahko tudi rižu dodate 100 g rozin. Recept sodi v kuhinjo kaplanskih Malajcev.

V loncu segrejemo vodo in ko zavre, dodamo riž, kurkumo, cimetovi paličici, kardamom in sol. Riž kuhamo tako dolgo, kakor piše na embalaži.

Ko je riž še malo trd, ga na hitro stresemo v cedilo, odstranimo cimet in kardamom in speremo odvečno kurkumo, nato damo riž nazaj v lonec, zmanjšamo ogenj in počakamo, da tekočina izpari. Nato vmešamo v riž maslo, zrahljamo riž z vilicami in postrežemo.

Mlečni puding - Boeber

za 10 oseb

Potrebujemo: 3 žlice sagoja ali 3 žlice dobre škrobove moke, četrta l vode, 50 g masla, 150 g najfinejših tankih rezancev, 8-10 strokov kardamoma, 3 cimetove paličice po 2,5 cm, 200 g sultanin (lahko jih nadomestimo s 100 g kokosove moke in 100 g lešnikov), 2 l mleka, 300 g sladkorja, nekaj kapljic rožne vode (optimalno).

Sago namočimo v vodi. Če uporabimo škrob, ga stopimo v mleku, ki ga odvajamo od 2 l.

Maslo stopimo v loncu in na njem zlato rjavo prepražimo rezance. Nato dodamo vse druge sestavine, zmanjšamo ogenj in kuhljamo, dokler puding ni gost in kremast. Ko je gotov, po želji dodamo še nekaj kapljic rožne vode.

Puding lahko postrežemo topel ali hladen. Zelo dobro se k sladici poda kepica sadnega, kiselkastega sladloda.

10. Večer slovenskih viž v narečju

Škofja Loka, 11. junija 2010, ob 19.30

Gorenjska je zibelka narodnozabavne glasbe. Za čuda pa do leta 2001 na Gorenjskem ni bilo festivala domače glasbe.

Ideja o tem, da bi tudi v Škofji Loki pripravili kakšno večjo prireditev, je sicer že dolgo tlela, le pravega poguma, da bi jo postavil na noge, ni imel nihče. Izseljenski pikniki so Škofji Loki pred leti dali poseben pečat prireditvenega mesta, zdaj upamo, da vsaj delček k tej prepoznavnosti prispevamo tudi na Radiu Sora. Na prav poseben način - z narečji. Že loško narečje je težko govorljivo in razumljivo, ko pa se v en večer prelijejo besede različnih slovenskih narečij, bi pa res potrebovali že slovar. V poplavi festivalov domače glasbe na naših tleh se je bilo kar težko odločiti, kakšno vsebino naj mu damo na Škofjeloškem. Dobrodošle so bile ideje številnih mož, Franc Ankerst, odličen pisec besedil v gorenjskem narečju, pa nam je bil le dodatna spodbuda, da ne pozabimo na bogastvo, kot naša narečja so. In ker glasba premaga vse meje tega sveta, premaga tudi ovire razumljivosti narečnih besedil iz različnih slovenskih pokrajin. Za zaščitni znak festivala smo vzeli

dražgoški kruhek, ki ga za vse nastopajoče ansamble ročno izdelata mojstrica te obrti Cirila Šmid iz Železnikov. Kipar Peter Jovanovič iz Žetine je izdelal lesen kip Vandrovčeka, ki ga vsako leto prejme v enoletno varstvo ansambel, ki je dobil največ glasov s strani občinstva. V njegov meh se vžge za trajen spomin ime nagrajenega ansambla. Festival pa ima tudi svojo himno - Dobrodošlica je delo tekstopisca Franca Ankersta, glasbo je napisal Jože Burnik, zaigrali pa so jo člani ansambla Obzorje.

Ansambli se predstavijo s po dvema skladbama. Besedilo tekmovalne mora biti napisano v narečju. Narečne skladbe vsako leto, z izjemo drugega festivala, izidejo na nosilcih zvoka.

Primernost narečnih besedil je na prvem festivalu ocenjevala Marija Cvetek, od leta 2002 pa z nami sodeluje Francka Benedik, raziskovalna sodelavka na dialektološki sekciji inštituta za slovenski jezik pri SAZU. Predsede-

vanje strokovni komisiji in izbor skladb po glasbeni plati je zaupano Tomažu Tozonu, ki je po duši in srcu glasbenik, umetniški vodja številnih ansamblov, zborovodja in bivši producent na RTV SLO.

Da pisanje narečnih besedil ni najbolj preprosto, smo se na Radiu Sora prepričali v minulih letih, ko smo kot organizatorji pod streho spravili devet festivalov narodnozabavne glasbe, imenovanih Večer slovenskih viž v narečju. Letos, 11. junija, bo jubilejni, že deseti po vrsti. Od skromnih začetkov je festival prerasel v enega bolj priljubljenih v Sloveniji, česar smo izredno veseli. Nagrado za naš trud nam vsako leto podeli večje število prijavljenih tekstopiscev, ki so besede prelili v narečja slovenskih pokrajin, in številni ansambli, ki sodijo med najboljše pri nas, kot tudi tisti, ki imajo festivalni nastop kot odskočno desko v glasbeni karieri. Ponosni smo, da so na našem odru na štirih različnih lokacijah:

Škofjeloškem gradu, pred nekdanjo vojašnico, v Športni dvorani Poden in na Mestnem trgu v Škofji Loki, že stali Primorski fantje, Anja Burnik s prijatelji, Storžič, Modrijani, Navihanke, Karavanke, Vita, Zarja, Pogum, ans. Toneta Rusa, Ano ur'co al pej dvej, Beneški fantje, Frajkinclari in številni drugi. Prav tako nas veseli, da so narečne viže našle prostor v radijskih in televizijskih minutah.

Največkrat doslej je na festivalu nastopil **ans. Tulipan** in to šestkrat, **največkrat je dobila nagrado za najboljšo narečno besedilo** tekstopiska **Nataša Klinc Vybiralik**, **največ nagrad na enem festivalu** je osvojil ansambel **Karavanke**, ki je leta 2004 prejel za skladbo Vunca nagrado strokovne komisije za najboljšo izvedbo, prvo nagrado občinstva in nagrado radijskih postaj Slovenije, **najuspešnejši ansambel na festivalu** je **ans. Modri val**, ki je na zadnjih štirih festivalih vedno odšel na Primorsko z nagrado. Veseli smo, da je bil škofjeloški festival **prvi festival**, ki se ga je udeležil **ans. Roka Žlindre**, ki je danes eden od najbolj uspešnih narodnozabavnih ansamblov pri nas. Od **domačinov s Škofjeloškega** so se festivala doslej udeležile štiri zasedbe: **Anja Burnik s prijatelji, Poljanski koledniki, Trio Šubic in Štedientje**. Vsi so na festivalu dobili že tudi nagrade.

Večer slovenskih viž v narečju bo letos nekaj posebnega. Ker bo **jubilejni, deseti po vrsti**, se **Radio Sora** v sode-

lovanju z **Agencijama Media butik in Geržina videoton** ni odločil pripraviti klasičnega festivala, kot smo bili vajeni doslej, ko so lahko avtorji in izvajalci na odprt razpis pošiljali narečne skladbe, strokovna komisija pa je potem izbrala najboljšo, pač pa smo k sodelovanju povabili ansamble, ki so na minulih devetih festivalih dobili nagrade v različnih kategorijah. Povabili smo jih dvaindvajset in veseli smo odziva tistih ansamblov, ki so se odločili, da bodo še enkrat tekmovali z novo narečno skladbo, kot drugo pa bodo zaigrali narečno vižo, za katero so na festivalu že dobili nagrado. Žal nekaj od nagrajenih ansamblov ne deluje več.

Za sodelovanje se je odločilo **enajst ansamblov: Fantje izpod Rogle, ans. Jerneja Kolarja, Polka punce, Ano ur'co al pej dvej, Karavanke, Kvintet Dori, Modri val, ans. Vrt, Trio Šubic, Krajcarji in ans. Pogum**. Tudi letos

bo na dan festivala izšla festivalska zgoščenka. **Gostje večera bodo Primorski fantje**. Vsekakor odlična zasedba, ki obeta bogat festivalski večer, v petek, 11. junija, ob 19.30 na Mestnem trgu v Škofji Loki, oz. v primeru slabega vremena v Športni dvorani Poden. Tudi letos, sicer pa petič zapored, bo sta festival **povezovala Jure Sešek in Saša Pivk Avsec**.

Direktor Radia Sora in direktor festivala Marjan Potočnik je pred jubilejnim festivalom navdušen: "Zaorali smo ledino in festival pripeljali med najpomembnejše tovrstne prireditve v Sloveniji. Veliko je bilo vloženega truda in dela, da je prireditev postala to, kar je. Vendar pa beseda "kriza" letos odmeva še glasneje, preplavila je vse sfere družbenega življenja tako močno, da se zdi nemogoče organizirati tako veliko prireditev. Pa ni tako! Jubilejni 10. festival bomo pripravili še bolj slovesno. Tej slovesnosti bodo pripomogli predvsem priznani ansamblji, ki so že bili nagrajeni v preteklih letih. Predstavili se bodo z nagrajeno in eno povsem novo tekmovalno vižo.

Na letošnjem jubilejnem festivalu bomo poleg plaketa in denarnih nagrad avtorjem za najboljšo besedilo, melodijo in nagrade občinstva, kot novost podelili še nagrado Škofje Loke, ki jo podeljuje župan Igor Draksler. Gre za denarno nagrado v višini 1.500 evrov in plaketo z lično izdelanim simbolom festivala - kovinskim dražgoškim kruhkom. Nagrado bo prejel ansambel, ki bo strokovno komisijo prepričal z najboljšim in najbolj všečnim nastopom v celoti."

Glavni pokrovitelj festivala je Občina Škofja Loka.

Dokler dobro tečejo, lahko živijo

Na Irskem in v Veliki Britaniji vzgajajo velike angleške hrte za pasje dirke, v Španiji pa jih imajo za lov in jih po končani lovski sezoni običajno usmrtijo. V Sloveniji, tako kot še v številnih drugih državah, te pse rešujejo smrti s posvojitvami.

Slovensko društvo za pomoč hrtom s sedežem v Kranju se aktivno vključuje v reševanje problematike odsluženih hrtov. Predsednica društva **Nina Žepič** je razložila, kje tiči problem: "50 tisoč hrtov se vsako leto skoti na Irskem in v Veliki Britaniji na tekaških farmah. Ko so stari devet mesecev, tiste, ki dosegajo najboljše rezultate, vključijo v sistem treniranja za profesionalne dirke, za katere je na stavnicah v igri veliko denarja. Izberejo samo najboljše. Približno 20 tisoč jih tekmuje, s preostalimi 30 tisočimi je pa tako: ali dobijo dom, ali pa jih usmrtijo. Približno 20 tisoč hrtov se vsako leto tudi upokoji, večinoma so stari tri ali štiri leta, le najboljši tekmujejo do svojega šestega leta starosti. Upokojeni hrti pridejo na posebne pasje deponije, in če v osmih dneh ne dobijo novega doma kjerkoli v Evropi, jih evtanazirajo. Le vsak četrti ima to srečo, da ga posvojijo kot hišnega ljubljence, njihova življenjska doba je sicer od dvanajst do petnajst let."

Po Evropi delujejo organizacije, ki se trudijo tem psom pomagati, eno takih je tudi slovensko društvo, ki sodeluje z italijansko ekipo GACI. "Na Irskem in v Veliki Britaniji se je v reševanje problematike delno vključila država s tem, da mora "tekaška industrija" pet odstotkov zaslužka nameniti posvojitvam upokojenih hrtov. S tem denarjem financirajo zavetišča, kjer hrti dobijo prehodni dom, kjer jih zdravstveno oskrbijo, nevtralizirajo, cepijo, čipirajo in jim uredijo potni list. S tem imajo možnost prek organizacij, ki iščejo domove, dobiti posvojitelje kjerkoli v Evropi, tudi v Sloveniji. Ko je odslužen tekač rezerviran in ima torej svoj novi dom, je vključen v redni transport. Naši hrti pridejo v Slovenijo prek Italije, kamor jih gre iskat naša ekipa," je razložila Nina.

V Španiji se španskim hrtom godi še slabše, saj gre tam za tradicijo lova. Na leto se pri njih skoti približno 20 tisoč galgov, čeprav natančne številke ni, ker jih ne cepijo in nimajo registra. "Med hrti iščejo dobre lovce, po končani lovski sezoni je običaj, da jih pobijejo na krute načine. Obešajo jih na drevesa, najboljši hrti - lovci si zaslužijo višje mesto na drevesu, slabši lovci nižje mesto. Slabe lovce pretepajo tudi s kolom. Tretja možnost, za hrte še najboljša, pa je, da jih odvržejo in pustijo, ker imajo s tem vsaj nekaj upanja za preživetje. Tudi v Španiji pa angleška organizacija GIN že financira zavetišča in na ta način pomaga španskim hrtom. Psičko, ki sem jo posvojila, so našli privezano na železniške tire," pove Nina, ki ima poleg sedemletne psičke Nuske še španskega hrta Kala, ki je star tri leta. "Kala so pretepli s kolom, imel je zlomljen gobček

Nina Žepič je predsednica Slovenskega društva za pomoč hrtom, ki so ga ustanovili marca 2008 v Kranju. V Sloveniji so našli dom že 140 hrtom, od tega jih štirinajst živi na Gorenjskem, dva nova pa prihajata sem v začetku junija.

in dvakrat zlomljeno medenico. V Slovenijo je prišel na rehabilitacijo in ostal pri meni." Nina ima še veliko angleško hrtico Joy, staro štiri leta. Joy je bila v začasnem skrbništvu v Sloveniji pri Nini in v tem času ji je tako prirasla k srcu, da je ostala pri njih za vedno. "Hrti zelo hitro oprostijo in pozabijo na prejšnje življenje. So prilagodljivi in se zelo navežejo na lastnika. So prijazni do otrok, posvojitelji so večinoma družine z majhnimi otroki. Ko pridejo v posvojitev, tudi če so stari štiri leta, je tako, kot bi dobila mladička. Ne poznajo stopnic, ne vedo, zakaj je steklo v stanovanju, ker pa želijo ugajati, so hitro učljivi. So psi za v stanovanje, saj zunaj ne morejo biti, ker imajo prekratko dlako," opiše značilnosti hrtov Nina Žepič in upa še na kakšno posvojitev več v Sloveniji.

Opisi in fotografije hrtov, ki so na voljo za posvojitev, so objavljeni na spletnih straneh Slovenskega društva za pomoč hrtom (<http://www.pomoc-hrtom.si>). "Na naših spletnih straneh so objavljene tudi vse informacije o problematiki odsluženih hrtov, življenju z njimi in posvojitvi. Potencialni posvojitelji nam običajno pišejo na e-naslov drustvozapomochrtom@gmail.com in potem, ko izpolnijo vprašalnik za prihodnje posvojitelje, se z njimi dogovorimo za obisk. Hrti, ki iščejo dom, so nevtralizirani, cepljeni proti steklini za eno leto vnaprej, čipirani in imajo potni list. Posvojitev odsluženega hrta stane 150 evrov," je še razložila Nina Žepič. *Suzana P. Kovačič, foto: Tina Dokl*

Si.mobilova poslovna ponudba

Paket PODJETNI M

0

€/min
znotraj Si.mobil omrežja
€/min
v stacionarnem omrežju
€/SMS
€/min
v druga mobilna omrežja
(201 minut)

30€ MESEČNE
NAROČNINE

Samsung i8000 Omnia II

200 €*

na paketu PODJETNI M

100 €* z opcijo Mobilni
internet napredni

50 €* z opcijo Mobilni
internet Plus

Nokia E72

200 €*

na paketu PODJETNI M

100 €* z opcijo Mobilni
internet napredni

50 €* z opcijo Mobilni
internet Plus

* Ponudba velja za poslovne naročnike Si.mobila ob vezavi za 24 mesecev z nakupom telefona na paketu PODJETNI M in hkrati vezavi na izbrano opcijo. Cene telefonov veljajo do razprodaje zalog. V mesečno naročnino 30 EUR na paketu PODJETNI M je vključenih 1.001 minuta klicev, video klicev in klicev na telefonski odzivnik v Si.mobilovem omrežju; 1.001 minuta klicev v stacionarnem omrežju v Sloveniji; 1.001 sporočilo SMS v Sloveniji in 201 min v vsa druga mobilna omrežja v Sloveniji. Naročninske minute oz. sporočila SMS se ne prenašajo v naslednji mesec. Po prekoračitvi 1.001 min se prekoračitve zaračuna 0,15 EUR/min/SMS, po prekoračitvi 201 min se prekoračitve zaračuna 0,10 EUR/min. Cene vključujejo DDV. Več informacij o pogojih ponudbe, tudi za obsežnejše naročnike, dobite na www.simobil.si, 080 40 40 10, info.poslovni@simobil.si ali na Si.mobilovih prodajnih mestih, Si.mobil d.d., Šmartinska 134b, SI-1000 Ljubljana.

s!mobil
Povej nekaj lepega

dolnov

SALON KOPALNIC DOLNOV D.O.O.

Šuceva 23, Kranj

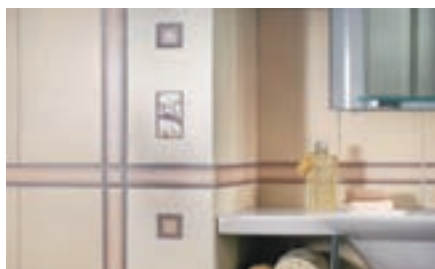
tel.: 04/201 30 14

Sedem dni za prenovu vaše kopalnice!

SERIJA CONCEPT-Lasselsberger

Stenska ploščica 19,8x38,8
Cena z DDV 18,47 EUR/M²

NOVA SERIJA

Talna ploščica 45X45
Cena z DDV 20,78 EUR/M²

ZA VSA DELA PRI PRENOVI POSKRIBIMO MI, VAŠE DELO JE SAMO IZBIRA KERAMIKE IN OPREME.

Ponujamo vam celovito rešitev za vašo kopalnico. Ni pomembno, ali kopalnico obnavljate ali opremljate prvič. Za nasvet nas obiščite in ponudili vam bomo ogled in svetovanje ter računalniški izris kopalnice v 3D grafiki.

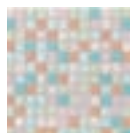
TRGOVINE V TC DOLNOV

Eurospin, Frizerski salon Silva, Nes, Mik Celje, Lovec, Velana, Les 3, KDO Studio, Zuja, Eko invest, Euroton, Milan, Saga Šiviljska popravilnica Nitka,

SERIJA FROSTICA-Lasselsberger

PESTRA PALETA BARV

Stenska ploščica 19,8x38,8
Cena z DDV 18,47 EUR/M²

Talna ploščica 39,7x39,7
Cena z DDV 23,10 EUR/M²

12

obrokov brez obresti

APPOLLO

Pojem kvalitete!

MASAŽNA TUŠ KABINA

APPOLLO TS-35W

DIM. 1100 x 900 x 2200

CENA: **990,00 EUR**

ZAPRTA KABINA
ALUMINIJ, KALJENO STEKLO
ELEKTRONSKA NADZORNA PLOŠČA
VENTILATOR
MASAŽA STOPAL
STROPNA PRHA IN LUČ
ROČNA PRHA
VODNE ŠOBE

12 obrokov

82,50
EUR

ŠKOLJKA VISEČA

LYRA DINO

CENA: **66,60 EUR**

UMIVALNIK LYRA

DINO 60X49

CENA: **37,20 EUR**

POLNOGA ZA UMIVALNIK

LYRA DINO

CENA: **32,64 EUR**

DESKA ZA ŠKOLJKO

LYRA DINO

CENA: **31,44 EUR**

BIDE VISEČI

LYRA DINO

CENA: **88,92 EUR**

SANITARNE ARMATURE **GROHE**
AKCIJA -25%

www.dolnov.si

KUHINJE PO MERI
Visoko kvalitetna kuhinja

BREZPLAČEN izris + svetovanje + izmera + montaža lesenega dela

Do **24** obrokov
brez obresti

Cena za postavitev kuhinje
kot na sliki
1.999,99
Kuhinja Nobilia

24 obrokov
83,33 EUR
Akcija velja v mesecu juniju

5% popust v mesecu juniju
na vrata in podboje Lesna, Slovenj Gradec

VRATA ROYAL 01,
oreh-javor

VRATA FAVORIT 01, javor

VRATA DOMINO 10, hrast

VRATA DOMINO 10, oreh

Naš pooblaščen monter
vrat in pohištva

Mišo s.p.

LESNA TIP Otiški Vrh d.d.
Prijazni do narave in okolja

SALON POHIŠTVA DOLNOV D.O.O.
Šuceva 23, Kranj
tel.: 04/201 30 25, 041/620 833

Z mobilnikom na dopust

Uporabniki Si.mobilove mobilne telefonije si lahko znižajo stroške klicev s Hrvaškega.

Tudi letošnje poletje se bodo številni odpravili na dopust v sosednjo Hrvaško in skoraj si več ne znamo predstavljati, da bi na dopust odšli brez mobilnega telefona. Si.mobilovi uporabniki bodo iz sosednje države lahko klicali in pošiljali SMS sporočila ceneje.

Pri Si.mobilu so namreč uporabnikom zagotovili znižanje stroškov gostovanja na Hrvaškem, ki še ni del EU in zato tam ne veljajo cene evrotarife. Zato so iskali temu primerno rešitev in pripravili tarifo SVET, ki si jo lahko uporabniki vključijo kadarkoli. Pri tej tarifi je Hrvaška vključena med EU države z najnižjo ceno klicev. Enako so Hrvaško uvrstili med države skupaj z EU tudi v tako imenovanih opcijah, ki vključujejo določeno število minut, SMS-ov ali prenosa podatkov v tujini.

Za dolge pogovore in skoraj brezplačno prejetje klicev v tujini

Posebnost omenjene tarife SVET je, da se minute pogovorov pri prejetih klicih ne zaračunavajo, medtem ko minuta odhodnega klica stane 20 centov, kar je štirikrat manj kot v povprečju stane od-

hodni klic s privzeto tarifo s Hrvaške. Dodatno se zaračunavajo le stroški vzpostavitve zveze za odhodne in dohodne klice v višini 90 centov.

Brezskrbno z vključenimi minutami, SMS-i in megabajti

Podobno si uporabniki lahko znižajo stroške tudi z opcijo Tujina 30, ki vključuje 30 minut pogovorov za 10 evrov, velja pa v državah Evropske unije, na Hrvaškem, v Bosni in Hercegovini ter v Švici. Vključitev opcije je možen tudi preko SMS-a: ključna beseda TUJINA na številko 9450.

Uporabniki, ki pošiljajo veliko SMS-ov, ko gredo v tujino, si lahko vklopijo tudi Opcijo Tujina SMS. Ta omogoča cenejše SMS-e iz večine držav EU, Hrvaške, BiH in Švice. Opcija v ceni 10 EUR vključuje 90 SMS-ov in tako omogoča enostaven nadzor nad porabo.

Uporabnikom, ki bodo v gostovanju uporabljali tudi podatkovne storitve, svetujemo uporabo opcij Mobilni internet Tujina, saj te zagotavljajo najnižje cene za prenos podatkov iz tujih omrežij.

Pred odhodom v tujino ne pozabi

Si.mobilove SIM kartice so vnaprej nastavljene tako, da telefon večinoma samodejno izbere najugodnejše partnersko omrežje (v nekaterih primerih, ko npr. na meji ni zadostnega signala partnerskega operaterja, lahko telefon izbere tudi drugega operaterja). Vsekakor pa je dobro, da uporabniki vedo, po kakšnih cenah bodo v tujini telefonirali, zato je še vedno priporočljiv predhoden pregled cen in najugodnejših partnerskih omrežij.

Uporabniki Si.mobilovih storitev cene gostovanja lahko preverijo na spletni strani www.simobil.si, preko centra za pomoč uporabnikom na brezplačni telefonski številki 080 40 40 40 ali prek elektronske pošte info@simobil.si, na mobilnem portalu Vodafone live ali s poslanim SMS sporočilom.

V primeru težav, kot sta kraja ali izguba telefona, uporabnikom svetujemo shranitev telefonske številke, na katero lahko kontaktirajo svojega operaterja. Za Si.mobilove uporabnike je to številka +386 40 940 804.

M. G.

www.simobil.si

PRI TARIFI SVET MINUTE PREJETIH KLICEV V TUJINI STANEJO 0 EVROV.

	Vzpostavitev klica za odhodne in dohodne klice	Odhodni klici v Slovenijo, EU, in znotraj gostujoče države	V ostale države	Dohodni klici	SMS
EU, Hrvaška in BiH	0,90 EUR	0,20 EUR / min	2,50 EUR / min	0 EUR / min	0,20 EUR
Črna gora, Makedonija, Srbija in Švica		1,30 EUR / min			
Ostale države		2,50 EUR / min			0,30 EUR

Naj nas ogrevata sonce in zemlja

Morda bi bil danes bolj primeren čas za odgovor na vprašanje, kako primerno hladiti prostore, vendar je spomladi čas za razmislek, kako do jeseni urediti učinkovito in poceni ogrevanje.

Vse bolj razširjeno je ogrevanje s pomočjo naravnih virov. Sonca je na pretek skozi vse leto, sistemi za izkoriščanje najsvetlejših tehnologij pa se iz leta v leto izboljšujejo in cenijo. Enako velja tudi za sisteme toplotnih črpalk, ki izkoriščajo toploto zemlje, vode in zraka. Kako pravilno izbrati, če pa smo na Gorenjskem navedeni na ogrevanje z lesom, plinom in kurilnim oljem? Res je navada železna srajca, a vse številnejši primeri dobrih praks nam dokazujejo, da se nekoliko višja naložba v sodoben ogrevalni sistem hitro povrne. Da ne uporabljamo lesne biomase, ki jo imamo pri nas v izobilju, je skoraj greh, a ne gre pozabiti, da imamo na pretek tudi energije sonca in zemlje, medtem ko je treba za olje in plin vso življenjsko dobo ogrevalnega sistema odšteti lepe denarce.

Tehnologija na področju tehnologij za izkoriščanje sončne energije je v zadnjih dvajsetih letih močno napredovala. Sončne kolektorje danes uporabljamo tako za ogrevanje sanitarne vode kot tudi za ogrevanje prostorov. Po začetni investiciji je ogrevanje s pomočjo sonca brezplačno, razen tega pa tudi neodvisno, udobno in ekološko nesporno. Tehnologija danes ponuja vakuumske cevne kolektorje, ki so prepričali tudi Gorenjce, saj sprejemajo energijo sonca skozi vse leto, tudi pozimi, ko ni veliko sončnih dni. Vakuumske cevne kolektorji lahko ogrejejo vodo na 80 stopinj Celzija (kar je več kot dovolj tudi za zastarelo razporeditev radiatorjev) pri minus 20 stopinjah Celzija zunanje temperature.

Najbolj primerna postavitev sončnih sistemov je na strehe hiše, največji izkoristek bodo dosegli tisti, ki bodo investirali tudi v nizkotemperaturno ogrevanje in bodo imeli tudi kvaliteto izolacije objekta. Kako deluje? V kolektorju se absorbira sončna energija, natančneje v vakuumski cevi se segreje solarna tekočina. Ta se s pomočjo črpalke transportira v zalogovnike za toplo vodo, ki se nato preko izmenjevalca prenese na sanitarno toplo vodo ali ogreje radiatorje. Privarčujemo lahko do polovico stroškov za ogrevanje.

V A R

Matjaž Hartman s.p.,
Hafnerjevo nas. 91, 4220 Škofja Loka
tel.: 04 513 88 30 ali 031 775 401

PRODAJA, MONTAŽA IN VZDRŽEVANJE:

- garažnih
- vhodnih
- stranskih
- protipožarnih
- kletnih vrat

PODOBILSKI PRODAJALEC

KVALITETA V OBRABO

HORMANN
JUBILEJNA
GARAŽNA VRATA,
M-vodoravni motiv,
woodgrain, RAL 9016,
vklj. motorni pogon,
montaža in 8,5% DDV
že od **875 €**

**KLUČAVNIČARSTVO
JANEZ VREČEK s.p.**

Na peči **5** let
garancije

Peč na trda goriva

Peč na tekoča goriva

Bojlerji, hranilniki tople ogrevalne vode

Peč na lesno biomaso
kombinacija drva - peleti

Bojlerji iz nerjaveče kovine

Zg. Brnik 143, 4207 Cerklje
tel.: 04/25-26-650, GSM: 041/734-018
www.vreckek-peci.com

Tudi sistemi ogrevanja s toplotno črpalko so po začetni investiciji zelo ugodni. Res je treba plačati nekoliko več za elektriko, vendar drugih stroškov ni več, sploh pa ni bojazni, da bi nam zmanjkalo olja ali plina ali pa bi se kateri od teh dveh energentov močno podražil. Z modernimi toplotnimi črpalkami je mogoče učinkovito ogrevati, pripravljati toplo vodo, prezračevati in hladiti, zato te nudijo optimalno udobje bivanja ob vnaprej znanih stroških.

Sodobne toplotne črpalke so zasnovane tako, da ogrevajo z optimalnim razmerjem med potrebno pogonsko energijo in brezplačno toploto okolice. Sistem ogrevanja s toplotno črpalko je sestavljen iz treh komponent: vira toplote (na primer zemlja), generatorja toplote (toplotna črpalka) in porazdelitve toplote (radiatorji). Toplotne črpalke delujejo najbolj ekonomično, kadar je razlika med vstopno temperaturo vira toplote in temperaturo ogrevalnega tokokroga čim manjša. Zato sta talno ali stensko ogrevanje in tudi radiatorji z nizkimi temperaturami idealni partnerji toplotnih črpalk.

Toplotna črpalka nizko temperaturo (na primer pet stopinj Celzija) dviguje na višji, udoben temperaturni nivo (35 stopinj Celzija), kar deluje tudi pri negativnih temperaturah. Prednosti toplotnih črpalk je mogoče izrabit tako pri novogradnjah kot starejših objektih. Toplotna črpalka poleg ogrevanja zmore tudi hlajenje v vročih dneh. Tudi to je enostavno in stroškovno ugodno. Nizke temperature v zemlji se uporabljajo za hlajenje prostorov poleti, toplotna črpalka pa ostane pri tem celo izklopljena! Obratujejo le obtočne črpalke za ogrevanje in obtočne črpalke za pretakanje medija (slanice), vse skupaj pa porabi zelo malo elektrike. Preko površinskega ogrevanja (talno ali stensko) je mogoče temperaturo v prostoru znižati (na primer) s 26 na 23 stopinj Celzija. Ne smemo pa pozabiti na še en, učinkovit sistem za ogrevanje, ki investitorja oziroma stanovalce ne stani nič. Tega dobimo ob gradnji ali nakupu pasivne hiše, kjer ogrevalnega sistema ne poznamo, zato tudi stroškov ni. Seveda pa je začetna investicija nekaj večja od običajne gradnje.

Boštjan Bogataj

Kotel na polena FRÖLING S3 18 KW

+ hranilnik toplote ekocel 1000 l
+ izolacija za hranilnik toplote,
+ dostava na dom in zagon kotla
= cena paketa z vključenim DDV

je **4.999,00 EUR**

ali za 36 mesečnih plačil po 155 EUR

AKCIJA!

Brezplačno svetovanje
in ogled na domu.

froling
TOPLOTA IZ LESA

041 383 383
03 838 40 86
biomasa@siol.net

www.biomasa.si

BIOMASA
ROK SUHODOLNIK

SONČNI SISTEMI, OGREVANJE BREZ RAČUNA

**NAJNOVEJŠA TEHNOLOGIJA • PRIHRANEK DO 80% • DELUJE TUDI POZIMI (do -25°C)
DOLGA ŽIVLJENSKA DOBA • BREZPLAČNO SVETOVANJE • BREZPLAČNI OGLED
BREZPLAČNA DOSTAVA • MOŽNOST MONTAŽE**

SOLARNI SET GS-KOMBO800 ZA PODPORO OGREVANJU TER SANITARNO VODO (do 150m² + do 6 OSEB)

sončni kolektor Ø70, 20 cevni, 3 kom
solarni kombiniran zalogovnik/bojler 600/200l, 1 kom
solarna postaja, 1 kom
solarni krmilnik, 1 kom
solarna tekočina 20l
raztezna posoda 1 kom

CENA PO CENIKU € 5.932,-
AKCIJSKA CENA
€ 5.339,-*

SOLARNI SET GS-S300 ZA SANITARNO VODO (do 4 OSEBE)

sončni kolektor Ø58, 30-cevni, 1 kom
solarni bojler 300l, 1 kom
solarna postaja, 1 kom
solarni krmilnik, 1 kom
solarna tekočina 20l
raztezna posoda 1 kom

CENA PO CENIKU € 2.500,-
AKCIJSKA CENA
€ 2.248,-*

**PRIHRANITE DENAR IN IZKORISTITE DO 25 % NEPOVRATNIH SUBVENCIJ S STRANI EKOSKLADA,
LE POKLIČITE NAS IN BREZPLAČNO VAM BOMO POMAGALI PRI ODDAJI DOKUMENTACIJE.**

SOLARNI SET GS-KOMBO1000 ZA PODPORO OGREVANJU TER SANITARNO VODO (do 200m² + do 6 OSEB)

sončni kolektor Ø70, 20 cevni, 4 kom
solarni kombiniran zalogovnik/bojler 800/200l, 1 kom
solarna postaja, 1 kom
solarni krmilnik, 1 kom

CENA PO CENIKU € 7.250,-
AKCIJSKA CENA
€ 6.525,-*

SOLARNI SET GS-S500 ZA SANITARNO VODO (do 6 OSEB)

sončni kolektor Ø58, 30-cevni, 2 kom
solarni bojler 500l, 1 kom
solarna postaja, 1 kom
solarni krmilnik, 1 kom
solarna tekočina 20l
raztezna posoda 1 kom

CENA PO CENIKU € 3.799,-
AKCIJSKA CENA
€ 3.419,-*

☎ 051 330 444

GOMON SOLAR
GOMON GROUP

prodaja@gomonsolar.com
www.gomonsolar.com

* Akcijske cene so v EUR, brez DDV, montaže, in pritrdilnega materiala za kolektorje. Slike so simbolične. Akcija velja do 30.6.2010. Pridržujemo si pravico do sprememb cen brez predhodnega obvestila. Za morebitne napake se opravičujemo.
Gomon Solar d.o.o., Ul. bratov Praprotnik 1, 4202 Naklo

Vključujemo
vse vaše želje

elektro
gorenjska

Elektro Gorenjska, d.d., Ul. Mirka Vadnovega 3a, 4000 Kranj, www.elektro-gorenjska.si

V Elektru Gorenjska svojim odjemalcem nudimo kakovostno in cenovno ugodno dobavo električne energije. Zagotavljamo prilagodljivost, hiter servis in sodobne storitve, ki iz dneva v dan vključujejo vse več želja.

NAJBOLJŠE ZA VAŠ DOM IN POSLOVNI PROSTOR

your lifestyle

ZDRUŽUJEMO
KAKOVOST,
VRHUNSKI DIZAJN
IN DOVRŠENOST
NARAVNIH
MATERIALOV.
OBČUTITE TOPLINO
LESA NAŠEGA
IZBORA STILSKIH
PARKETOV.

SALON CHIC | KOROŠKA CESTA 53 D | KRANJ

WWW.CIGLIC.COM

UGODNI POPUSTI DO KONCA JUNIJA 2010

NAJVEČJI GORENJSKI CENTER ZA STAVBNO POHIŠTVO

PA & CO, d. o. o.

Spodnji Plavž 14 h, 4270 Jesenice
tel.: 04/5861-680, e-pošta: pa-co@s5.net

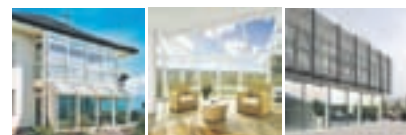
Novi salon: Kranj Primskovo

v stavbi Plinstal,
1. nadstropje,
Ul. Mirka Vadnova 2
4000 Kranj

ODPRT NOV SALON PA&CO

Vljudno vabljeni vsi, ki si želite zimskih vrtov, oken, vrat proizvajalca FINSTRAL, zasteklitve balkonov s sistemi SUNFLEX, steklenih ograj GLASSLINE, kakovostnega stavbnega pohištva iz ALU materialov ter ograj BLACKWOLF.

Naše osebje Vam bo svetovalo, izdelalo ponudbe in Vam ob tej posebni priložnosti ponudilo tudi ugodne popuste. Veselimo se vašega obiska.

žimnice, o katerih sanjate podnevi

**ALI SLABO SPITE?!
VAS ZJUTRAJ
BOLI HRBTENICA?!**

Fiksni, dvizni, motorizirani in
tapcirani posteljni okvirji.

Ortopedska ležišča iz pihane
pene in lateksa, s šlarafijskim,
žepkastim in krogličnim
vzmetenjem, lastne
proizvodnje.

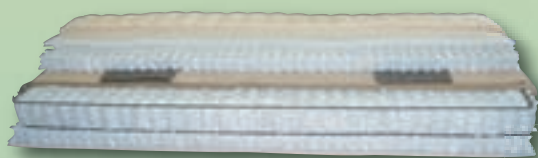
Posteljni nadvožki in odeje
iz volne Merino iz Jezersko
Solčavske volne, predelane
po ekološkem postopku.

Vzglavniki različnih
ergonomskih oblik in polnil.

**Vodna postelja,
kot jo poznate je preteklost.
Spoznajte prihodnost – HIDRA
žimnica na kateri lebdiš!**

Tudi unikatna izdelava in dostava na dom.
Menjava trdote in servisiranje ležišč.
Garantirano najnižje cene za enako kakovost.
Možen nakup na obročno odplačevanje.

Obiščite naše salone spalnih
sistemov z največjo izbiro
in strokovnim svetovanjem!

BEGUNJE

Zapuže 10 B
(Bivša tovarna Sukno)
Tel.: (04) 532 57 75

KRANJ

Cesta talcev 67
(PC Lisjak, 1. nadstropje)
Tel.: (04) 231 67 61

DOMŽALE

Ljubljanska cesta 81
Tel.: (01) 722 00 28

LJUBLJANA BEŽIGRAD

Peričeva ulica 21
(Bežigrajski dvor)
Tel.: (01) 280 67 90
Pokličite za parking!

LJUBLJANA ŠENTVID

Prušnikova 95
(Bivši Galant)
Tel.: (01) 513 37 40

MARIBOR

Lackova 47
(Pod Pohorjem)
Tel.: (02) 333 58 10

CELJE

Opekarniška cesta 15 A
(Na Hudinji)
Tel.: (03) 425 12 90

KOPER

Šmarska cesta 5 B
(PC Šalara)
Tel.: (05) 663 88 70

NOVO MESTO

Ljubljanska cesta 26
(Hedera, 1. nadstropje)
Tel.: (07) 391 77 00

SLOVENJ GRADEC

Glavni trg 46
(Nad pralnico Uršič)
Tel.: (02) 885 07 50

www.postelja.com

Trgodom No. 1, d.o.o.
Zapuže 10 B
4275 Begunje na Gorenjskem

GRAND PRIX KRANJ
43. VELIKA NAGRADA KRANJA
29.-30. maj 2010

»mednarodna kolesarska dirka
 »dirka otrok« animacijski
 program za otroke »zabavni
 program z glasbeno skupino
 Mambo Kings
 na Slovenskem trgu

Kolovoz klub Sava Kranj, Slovenska cesta 14, Kranj

radioški klub Sava UCI Logo of the Municipality of Kranj

MIRO SIMČIČ
ŽENSKÉ V TITOVÍ SENCÍ
 TITO BREZ MASKE 2.

Ta knjiga radikalno spreminja dokaj razvpito predstavo o Titu kot o velikem ženskarju. Bralca bo presenetilo dejstvo, da Tito v resnici nikoli ni bil srečno poročen. Avtor predstavlja vseh pet njegovih zakonskih partneric na podlagi doslej neznanih dokumentov in pričevanj. Knjiga je na Hrvaškem, v Srbiji in Bosni in Hercegovini dosegla izjemen odmev.

Knjiga obsega 398 strani, zato priporočamo, da jo pridete iskati k nam. Sicer jo lahko naročite tudi po tel.: 04/201 42 41 ali na: narocnine@g-glas.si, a boste plačali še poštnino.

Redna cena knjige je 29,99 evra, akcijska cena na Gorenjskem glasu je le **25 evrov!**

Gorenjski Glas

www.gorenjski-glas.si

3/15/25 let Garancije

Biološke čistilne naprave
Sistemi za uporabo deževnice

Bodite pametni in prihranite do 50 % pitne vode. Uporabite brezplačno deževnico.

Biološke čistilne naprave od 2 - 1000 PE (prebivalcev) Posode za deževnico - nadzemne in podzemne izvedbe

Greznice (zbiralne, dvo prekatne in troprekatne)

brezplačen katalog

Ponikalni sistemi za :

- izpust iz čistilnih naprav
- greznic
- odvodnjavanje parkirišč
- odvodnjavanje s streh...

ARMEX ARMATURE D.O.O. IVANČNA GORICA
LJUBLJANSKA C. 2A
TEL. 01/78 69 270, 01/78 69 280 ali 051 / 652 - 182
E-mail: info.armex@siol.net
www.cistilnonaprave-dezevnica.si

- rezervoarji
 - filtri za deževnico
 - plavajoči sesalni kompleti
 - črpalšča
 - digitalni pokazatelji nivoja...

Varna, trajna in cenovno ugodna kritina METRAPAN

Izbira kritine je danes v poplavi ponudbe lahko težka odločitev, še posebej, kadar je treba upoštevati veliko dejavnikov (naklon strehe, nosilnost konstrukcije, trajnost, odpornost proti vremenskim vplivom, vplivi na okolje, ...).

V podjetju **Meltal, d. o. o.**, imamo rešitev tako za individualne kot poslovne, trgovske in industrijske objekte. V okviru prodajnega programa Metrapan ponujamo kovinske strehe in fasadne plošče ter ves potreben krovsko kleparski material.

Metrapan kritine so **kovinske kritine** v obliki **TRAPEZA** in **KLASIČNEGA STREŠNIKA**. Na voljo so z **izolacijo** (poliuretan, mineralna volna, stiropor), **s filcem ali brez izolacije**. Primerne so za pokrivanje individualnih kot industrijskih objektov, za novogradnje kot prenove starih ostrešij.

Kritine Metrapan odlikujejo:

- Dolga življenjska doba - pocinkana barvana pločevina ima 50 in večletno življenjsko dobo.

- Teža in protipotresna varnost - plošče so lahke in samonosilne in so odlična zamenjava s klasičnim betonskem ali glinenim strešnikom, saj s 30 mm izolacije m2 plošče

tehta le 6,5kg in zato ne obremenuje ostrešja in celotnega objekta.

- Odpornost proti vremenskim vplivom - plošče zanesljivo varujejo objekt pred točo, dežjem, snegom, vetrom, soncem.

- Hitra in enostavna montaža - plošče potekajo od slemena do žleba v enem kosu. Zamenjava strehe ne zahteva posega v obstoječe ostrešje, saj strešna podkonstrukcija lahko ostane enaka kot pri prvotni kritini, kar pa bistveno zmanjša stroške. Gradnja bo tako potekala hitro in kakovostno.

- Izvrstna toplotna in dobra zvočna izolacija - različne vrste izolacij (kot so poliuretan, stiropor ali mineralna volna) preprečujejo nastajanje kondenza, zagotavljajo objektu toplotno stabilnost, majhne toplotne izgube v zimskem času in preprečevanje pregrevanja v poletnem času.

- Široka uporabnost - strešne plošče so primerne za pokrivanje tako individualnih kot industrijskih objektov z nakloni od 6 stopinj naprej. Pri pokrivanju z nakloni pod 6 do 10 stopinj se priporoča dodatno tesnjenje preklapov posameznih plošč.

Trapezna oblika kovinske strehe z izolacijo ali brez.

Kovinska kritina v obliki klasičnega strešnika od slemena do žleba v enem kosu.

Kupon za brezplačen METRAPAN katalog

- ☐ Prosim za brezplačen katalog ter aktualni cenik
- ☐ Prosim za brezplačen obisk krovca ter izdelavo ponudbe

Ime in priimek: _____

Naslov: _____

Pošta: _____ Tel.št. _____

Kupon pošljite na: Meltal, d. o. o., Gosposvetska c. 84, 2000 Maribor

25. 5. 2010

Če imate kakšno vprašanje, nas lahko dobite na:

Tel.: 02/788 01 70, 01/530 34 04

E-pošta: info@meltal.si, www.meltal.si; www.metrapan.si

Meltal, d. o. o., Gosposvetska cesta 84, 2000 Maribor

Energetsko varčna okna

Akcija: 50 % popusta na troslojno zasteklitev

Pridobite si nepovratna
sredstva za menjavo oken -
pomagamo vam pripraviti vso
potrebno dokumentacijo.

Les - pvc - alu/les

Okna, vhodna, notranja, dvizna garažna vrata

Tržaška cesta 64, Logatec, (01) 75 09 677, info@oknanagode.si

okna in vrata
NAGODE
www.nagode.si

Res cene nepremičnin znova rastejo?

Po podatkih Geodetske uprave so cene nepremičnin v Kranju v prvem četrtletju 2010 v primerjavi s četrtletjem prej zrasle za 15 odstotkov. Ali to drži, smo vprašali nepremičninske agente.

"Ne, to zagotovo ne drži, saj že nekaj časa cene stanovanj, hiš in zemljišč ostajajo na enaki ravni. Še cene manjših stanovanj in garsonjer so ostale na enaki ravni, čeprav se z njimi ne trguje," odgovarja Tanja Cvetan iz nepremičninskega podjetja Jur-Tan. "Morda so se cene stanovanj dvignile za kak tisočak ali dva, več pa zagotovo ne, še vedno pa prodajamo veliko ceneje kot leta 2007," pa odgovarja Andreja Kern Egart iz podjetja K3 Kern. Dodaja, da je trg po Sloveniji povsem neenoten: "V Ljubljani cene zaradi številnih novogradenj in (lokacijsko) razpršene ponudbe morda res bolj padajo, v Kranju pa prav zaradi skromne ponudbe tega ni. Ugodne ponudbe za dvosobno stanovanje danes ni!"

Sicer pa obe ugotavljata, da trg živi in se je povpraševanje od začetka leta do danes močno povečalo. "Slovenci so dojeli, da je bilo natolcevanje o zlomu nepremičninskega trga in strmoglavljanju cen pretirano," meni Cvetanova. Tudi Kern Egartova je presenečena, da je trg naenkrat tako zaživel in je prodaja veliko boljša kot lani: "V Kranju danes prodamo veliko rabljenih stanovanj. Kupci so se enostavno naveličali čakanja na nižje cene in zlom Vegrada. Kljub krizi si mladi ustvarjajo družine in mala stanovanja niso dovolj. Nekaj časa bi se za nižjo ceno še stiskali, po dveh, treh letih čakanja pa imajo tega enostavno dovolj."

Znano je, da pa so padle cene novogradenj. Za koliko, ve vsak kupec teh novogradenj sam, nova, nižja cena pa je odvisna tudi od pogajalskih spretnosti kupca. Investitorji novogradenj so se namreč znašli v škripcih, izvajalce ali podizvajalce največkrat poplačajo kar s stanovanjem. Ti jih ne potrebujejo in jih za nekoliko nižjo ceno prodajajo naprej. Ne moremo govoriti o spektakularnih popustih, a že nekaj tisočakov nižja cena se vsakemu kupcu prileže. Tokrat nas je zanimalo tudi, ali drži, da v času poletnih dopustov promet na nepremičninskem trgu povsem usahne? "Nekoliko res, saj so konec koncev ljudje manj doma, vendar se trg tudi poleti ne ustavi," pravi Tanja Cvetan, Andreja Kern Egart pa pravi, da je ogledov res manj, posli pa potekajo z nezmanjšano močjo: "Res je manj klicev in ogledov, vendar pogodbe sklepamo tudi poleti. Tega ne moremo kar predstaviti na september."

Tik pred poletjem pravi, da se danes vse nepremičnine prodajajo bolje kot pred letom dni, tako stanovanja kot zemljišča, nekaj slabše gre promet s hišami, na nakup ali najem poslovnih prostorov pa v gospodarski krizi pomisli le malokdo. "Hiše so cenejše in bi po neki logiki cena še morala pasti. Tako kupci še čakajo, čeprav imajo hiše že ogledane," pravi Egartova in dodaja, da hiš z vrednostjo nad 300 tisoč evrov danes v Kranju ne morejo prodati. Enako ugotavlja tudi Cvetanova, da gredo za med dobra zemljišča na dobrih lokacijah, dobro se trguje tudi z enodružinskimi hišami in enotami dvojčka, povpraševanje po večjih stanovanjih se krepi.

Čeprav imajo nekateri prodajalci in kupci nepremičnin pomisleke do najema posrednika, ti strankam na obeh straneh močno olajšajo transakcijo. Ne le, da vedo, kakšne so primerne cene za določeno nepremičnino (prodajalci lahko ponudijo prenizko, kupci pa previsoko ceno), ampak so tudi zavarovani za povzročitev škode zaradi njihovega dela. "Najpomembnejša je preveritev pravnega stanja nepremičnine. Mi to naredimo in za obe strani tudi uredimo vse potrebne dokumente. Pri visokih zneskih, ki nastopajo pri nepremičninah, je strokovna pomoč zelo pomembna," pojasnjuje Tanja Cvetan.

Boštjan Bogataj, foto: Tina Dokl

Živali in rastline v Alpah
Frank in Katrin Hecker

Živo modri encijan, redka planika, hitri gamsi, gostoleči snežni vrabci in še veliko več. Spoznajte raznovrstnost 150 najbolj pogostih in znanih živali in rastlin na odličnih barvnih fotografijah. Vodnik je v plastičnem ovitku in zato uporaben ob vsakem vremenu.

Dodatek: minerali in kamnine

Mehka vezava, 95 strani, redna cena: 9,90 EUR.
Akcijska cena na Gorenjskem glasu: **8,30 EUR**
Ceni knjige prištejemo še poštino.

Knjigo lahko kupite na sedežu Gorenjskega glasu, jo naročite po tel.: 04/201 42 41 ali na: narocnine@g-glas.si.

Gorenjski Glas

OGLAŠANJE NAŠIH PTIC

Novo!

Če boste postavili ptičjo hišico in vanjo nasuli kaj okusnega, vas bodo kmalu začeli obiskovati razni ptički. Da jih boste med opazovanjem lahko tudi prepoznali, vam bo pomagala knjiga z barvnimi fotografijami, zemljevidom razširjenosti in opisom ptic, ki ima še eno prednost: priloženo ima zgoščenko z oglašanjem šestdesetih ptic.

Knjiga in zgoščenka vam bosta pokazali nov način prepoznavanja ptic in njihovega vedenja. Zelo uporabno, zanimivo in poučno!

Mehka vezava, 40 strani + CD.

Redna cena: **9,90 EUR**
Akcijska cena: **8,50 EUR** + poština.

Gorenjski Glas

Knjigo lahko kupite na Gorenjskem glasu, Bleiweisova cesta 4 v Kranju, jo naročite po telefonu: 04/201 42 41 ali na: narocnine@g-glas.si.

KRANJ - enota montažnega Lumarjevega dvojčka

Stoji na ravni in sončni parceli sredi novonastalega naselja Britof-Voge. Zgrajena je l. 2009 po najnovejših standardih gradbene stroke s kvalitetnimi materiali in zelo visokim energetskim izkoristkom. Lokacijo odlikujejo odlične cestne povezave ter vsa potrebna infrastruktura.

Cena: 160 m², parcela 227 m² - 299.000,00 EUR (DDV vključen)

MLAKA PRI KRANJU - enota sodobnega stanovanjskega dvojčka

V naselju družinskih hiš prodamo enoto sodobne hiše dvojček v III. pod. gr. fazi, l. 2009, na mirni sončni lokaciji z razgledom - hiša je zidana, sodobna kvalitetna gradnja

z urejeno okolico. Enota obsega P+N in galerijo. Leži v bližini ceste Kranj-Golnik in v bližini priključka na gorenjsko avtocesto.

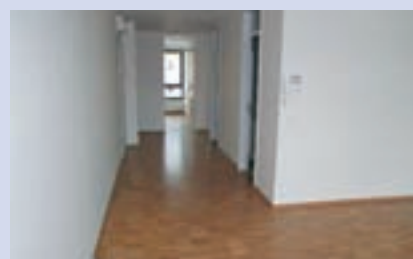
Cena: 165 m², parcela 279 m² - 179.000,00 EUR (DDV vključen)

KRANJ - PLANINA JUG - 4ss s parkirnim mestom

Prodamo veliko štirisobno v skupni izmeri 93 m². Leto izgradnje 2009. Stanovanje obsega dnevno sobo, kuhinjo, spalnico in dva kabineta. Kopalnica in WC sta ločena. Stanovanju pripada tudi kletna shramba, v ceno je všteto tudi že eno parkirno mesto v garaži. Zelo lepo stanovanje, primerno za družino.

Cena: 183.000,00 EUR (DDV vključen)

KRANJ - STRAŽIŠČE - enota dvojčka v naselju stanovanjskih dvojčkov

Nahaja se v soseski enajstih stanovanjskih dvojčkov na južnem robu Stražišča, l. izgradnje 2009. V oddaljenosti do 500 m so osnovna šola, pošta, avtobusno postajališče in trgovina.

Cena: 132,84 m², parcela 184 m² - 217.990,00 EUR (DDV vključen)

MP PROJEKT, d. o. o., Jezerska cesta 41, 4000 Kranj
www.mp-projekt.si, gsm: 041/747-738

Humko

Humko predstavlja novo serijo organskih, organsko-mineralnih in mineralnih gnojil v majhnem pakiranju, primernem za vrtničarje.

Gnojila kot obvezna hranila naših rastlin še vedno ostajajo tabu tema marsikaterega vrtničarja, ki se ne more sprijazniti s tem, da bi svoj vrt gnojil enostavno, ekološko in učinkovito brez zapletenih navodil, brez nevarnih substanc ali dvomljivega izvora. Na trgu je več sto različnih gnojil za namensko ali splošno gnojenje in v množici le-teh je kar težko izbrati ravno 'tisto pravo za moj vrt'.

S tem namenom smo pri Humku sestavili linijo gnojil za vrt, ki jo sestavljajo čista organska gnojila, mineralno-organska in mineralna gnojila. Organska gnojila so pripravljena iz hidroliziranih kolagenov ali iz koksčnega gnoja z dodatki naravnih mineralov. Zaradi unikatne tehnologije kontrolirane hidrolize pri pridobivanju gnojila ima le-to dolgotrajni učinek z deležem hitro (5-20 dni), srednje hitro (20-60 dni) in počasi (nad 60 dni) delujočega dušika (N). S tem dosežemo enakomeren učinek gnojila do dveh mesecev in več. Gnojilo učinkuje tudi na sproščanje obstoječih hranil v tleh skozi daljše obdobje.

V tej skupini so tudi kompleksna organska gnojila, ki so sestavljena iz različnih organskih surovin z določenim razmerjem hranil. Še bolj kompleksna so mineralno-organska gnojila z večjim deležem organske mase, ki so ji dodana mineralna

hranila za celotno pokrivanje zahtev rastlin po hranilih. In končno čista mineralna gnojila višje kakovosti, ki nudijo hiter odziv na gnojenje, imajo višje vrednosti hranil in konstantno sestavo.

Kombinacija teh gnojil nudi vašim rastlinam popolno preskrbo s hranili, omogoča vnos organskega ogljika (C), aminokislin, huminske in fulvinske kisline in klasična mineralna hranila. V programu gnojil Orgahum nudimo gnojila za okrasni del vrta in za sadno-zelenjavni vrt. V vsakem programu nudimo tudi univerzalna gnojila organskega in mineralnega izvora. Enostavna uporaba, široka paleta izdelkov in inovativna gnojila, ki so si vsa različna po sestavi, vam bodo nudila še več veselja z vašim vrtom. Vsa gnojila so v osnovi pripravljena za uporabo na večjih plantažah in vrtnarijah in so zato visoke kakovosti z garantiranim izvorom. Tehnologija pridelave teh gnojil je na najvišji tehnološki ravni, ki omogoča enako kakovost in sestavo organskih gnojil.

ČRIČKI pa se imenuje nova paleta izdelkov za ureditev in nego trate. Paleta vrhunskih travnih mešanic nudi izbiro za vsako lego vašega vrta. Sortna pestrost travnih semen zagotavlja dobro kaljivost, odpornost na gaženje, sušo in druge vremenske vplive. Vse travne mešanice so se-

stavljene iz travnih sort najnovejših selekcij najbolj specializiranega podjetja za travo in gnojila Scotts.

Gnojila iz programa Črički so namenska, za različna obdobja rasti. Pomladansko gnojilo je visokokakovostno organsko gnojilo iz hidroliziranega kolagena, ki vsebuje visok delež aminokislin, ki jih trava hitro in učinkovito vgrajuje v proteinsko maso. Gnojilo je učinkovito tudi pri nižjih temperaturah, vročih obdobjih in drugih stresnih pogojih. Gnojilo Črički poletje-jesen pripravi trato na vročinski stres v poletnih mesecih in hladno obdobje jeseni, dolgotrajno mineralno gnojilo za trato pa lahko kombiniramo za celoletno ali kombinirano gnojenje s prejšnjima dvema. Prednost organsko mineralnih gnojil Črički je v tem, da je trata bolj odporna na napade snežne plesni, dolarskih ožigov in drugih bolezni. Hkrati v tla vnašamo organsko maso, gnojila vsebujejo tudi žveplo, ki je pomembna sestavina aminokislin in končno, gnojila zaradi počasnega delovanja minimalno onesnažujejo podtalnico.

Vsa gnojila Črički uvrščamo v sistem nege trate EasyGreen, ki smo ga pri Humku razvili tri leta. EasyGreen pomeni enostaven pristop h gnojenju in negi trate z biološko mineralnimi gnojili, novimi sortami trav in primer- nim vzdrževanjem.

Čas dognojevanja rastlin in trate je pred nami in zavedati se moramo, da gnojila v povprečju dodajamo enkrat na mesec, drugače pride do pomanjkanja le-teh in posledično slabše rasti, manj cvetja in plodov in manj goste ter odporne trate.

Gnojila v blagovni znamki ORGAHUM: za okrasne rastline za sadni in zelenjavni vrt

Izdelki blagovne znamke ČRIČKI: specialna gnojila ČRIČKI za trato travna semena ČRIČKI za okrasno trato v različnih travnih mešanicah

GNOJILA za vse zahteve

Po treh letih razvoja in testiranj predstavljamo celotno paleto organskih, organsko mineralnih in mineralnih gnojil za vrt. Vsa gnojila so profesionalnega izvora, namenjena uporabi v večjih nasadih, na plantažah in vrtnarijah. Na voljo pa so tudi v kilogramskem pakiranju. Kombinacija gnojil omogoča popolno preskrbo rastlin s hranili in preprečuje enosmerno izčrpavanje tal. Zaradi posebnega kontrolirano hidroliziranega postopka izdelave organskih in organsko mineralnih gnojil je njihovo delovanje dolgotrajno in enakomerno, izboljšujejo plodnost tal in aktivirajo obstoječa hranila v tleh.

HUMKO

HUMKO d.o.o. Ribč.
Selnice 54, 4240 Ribč.
Proizvodnja substratov
in gnojil, Podnart 33a
4244 Podnart

Prodaja na vrtnarijah Giz-PVD, trgovinah Tuš

in nekaterih specializiranih prodajalnah.

Tlakovani dostop do hiše

Dostop do hiše je prvi del vrta, ki ga vidi obiskovalec. Naredi prvi vtis, ki ga dobimo o lastniku hiše in navadno ni narejen v slogu drugega dela vrta.

Kdor ima dober okus, bo svoj vrt zasadi in tudi ogradi v primernem stilu. Vhod naj se ujema z ograjo okrog vrta ali naj bo sestavni del ograje. Živa meja zahteva lesena ali kovinska vrata. Ob vhodu lahko zasadimo vzpenjavko, ki v loku objemna vhod do hiše. Seveda gre za ožji dostop do hiše. Če je vrt ograjen z zidano ograjo in je širši, naj bo tudi vhod do hiše bolj mogočen. Pri majhnih vrtovih ni večjih poti po vrtu, torej sta vhod in parkirišče za avtomobile vse obenem. Danes so dvorišča asfaltirana ali tlakovana in prav pri slednjih imamo velike možnosti. Trg ponuja najrazličnejše oblike tlakovcev, ki se ujemajo z barvo

CEMENTNI IZDELKI
JUHANT d.o.o.

T: 01/83 43 085, **F:** 01/83 43 080

W: www.juhant.com, **E:** info@juhant.com

W: www.tlakovci.si

Za dobro počutje je ureditev okolice hiše ravno tako pomembna kot notranja ureditev vašega doma.

Pomembna je primerna izbira, predvsem pa praktičnost. V podjetju JUHANT se že dobrih 45 let ukvarjamo s proizvodnjo kakovostnih betonskih izdelkov. V proizvodnem programu imamo vse, kar potrebujete za vaše dvorišče. Najbolj smo ponosni na tlakovce, kjer je na voljo široka izbira modelov in barvnih kombinacij. Posebej naj izpostavimo tlakovca, ki sta letos prvič prisotna na

slovenskem tržišču, to sta KAMEN KRAS in KAMEN ŠKRILJ.

Prednost tlakovanih površin je v njihovem enostavnem vzdrževanju, če pa kasneje pride do kakšnih poškodb, je posamezne dele možno zlahka zamenjati z novimi.

Pred dokončno izbiro se je priporočljivo posvetovati s strokovnjakom. V podjetju JUHANT vam bomo z veseljem pomagali, saj imamo bogate izkušnje s tlakovanjem dovoznih poti, dvorišč, pločnikov, stez, mestnih trgov, parkirišč ...

KAMEN ŠKRILJ

KAMEN KRAS

ODKRITE VAŠE OSEBNE ŽELJE IN JIH URESNIČITE Z NAŠO POMOČJO! DVORIŠČE JE OBRAZ VAŠEGA DOMA

ograje in fasade hiše. Tako lepo pride do izraza barvni in oblikovni stil lastnika in če je še zasaditev v stilu, se pogledi radi ustavijo na celostni podobi hiše in vrta.

Verjetno ima marsikdo še velik podeželski vrt in za hišo urejen sadovnjak in zelenjavni vrt, kjer so pomembne vrtno poti. Lahko so povezane z dvoriščem, lahko so tudi ločene od vhodnega dela vrta. Oblikujemo jo lahko prosto, ne glede na stil pred hišo. Pot si naredimo tam, kjer največ hodimo, ali pa tako, da ločimo zelenjavni vrt od ostalega dela. Če so poti tlakovane, ni bojazni, da bo na poti ob večjem deževju zastajala voda. Poti naj bodo speljane praktično, da ne pohodimo celega vrta, ampak da je s sprehodom po poti videti cel vrt. Mogoče pod kakšnim večjim drevesom

VSE ZA LEP VRT, BALKON IN RODOVITNO POLJE

KMETIJSKO VRTNARSKI CENTER SLOGIN VRT KRANJ IN NAKLO

- Semena vrtnin in cvetlic, sadike in gnojila
- **Ugodno: SEME TRAV**
- substrati, zemlja za sajenje in presajanje
- **OKENSKE IN BALKONSKE RASTLINE**
- lončnice, okrasni lonci, korita • vrtno orodje in pripomočki
- **SREDSTVA ZA VARSTVO RASTLIN in SVETOVANJE**

EKOLOŠKO VRTNARJENJE

- naravna bioaktivna gnojila • gnojila iz rastlinskih izvlečkov
- naravna sredstva za varstvo rastlin

SLOGA

Kmetijsko gozdarska zadruga, z.o.o.

KVC Slogin vrt KRANJ, Šuceva 27, tel.: (04) 2014 960

KVC SLOGA NAKLO, Cesta na Okroglo 1/a, tel.: (04) 5951 940

KTC SLOGA ŠENČUR, Kranjska cesta 29, tel.: (04) 2519 772

- akumulatorji, tekočina za stekla ... • motorne žage, cepilci, ...
- vrtni kultivatorji, kosilnice, ...

Odprto: od 7. - 19. ure, sobota od 7. - 15. ure

ob poti postavimo še majhno klop, da posedimo v senci.

Poti so lahko tudi lesene, kamnite, opečnate, peščene,... vsi ti materiali so odporni in jih je lahko vzdrževati dolgo vrsto let. Tudi vaš okus in slog pride do izraza in si jih omislite, ne glede na stil pred vhodom v hišo. Najcenejša in tudi lepega videza je seveda peščena pot, le dobro je, da je zaključena s trdnimi robniki, da se trava ne zarašča po poti. Podlaga mora biti dobro

utrjena. Namenjena je izključno hoji in vožnji s samokolnico. Potka je lahko tudi narejena samo iz kamnitih plošč nepravilnih oblik, ki so položene v travo.

Vrtovi so med seboj tudi ograjeni ali razmejeni z zidovi. Zid je lahko lepo obzidan in zasajen z okrasnimi grmički, cipresami, vzpenjalkami, ... skratka imamo veliko možnosti, da zid ni samo suhoparen beton, ampak je lepo dekoriran del vrta. Imeti mora dobre

temelje, material naj se ujema z drugimi materiali na vrtu, bistvo pa je, da se dobro vključi v urejenost in zasajenost rastlin v vrtu. Namesto kamna, betona in opeke je na Gorenjskem zelo dekorativen material les. Dobro zaščiten les uporabimo za ograje, stene, zidove ob gredah, pergole na vrtu in ob balkonih in tudi za utrditev brežin. Vaša domišljija pa bo izbrala primerne oblike. Povsod veljata estetska in uporabna vrednost. *Igor Pavlič*

M.T. Gradbeništvo

Fasaderstvo, Tlakovanje dvorišč,
Izdelovanje kamnitih škarp in ostale
gradbene storitve

031/279 121

M.T. Gradbeništvo Cane Trajčeski s.p., Čanžekova ulica 22, 1000 Ljubljana

CEMENTNI IZDELKI IN TRGOVINA Z GRADBENIM MATERIALOM

Podbrezje 26, 4202 Naklo
tel.: 04/ 537 22 00, fax: 04/ 537 22 01
GSM: 040/ 644 654
www.cegram.si cegram@cegram.si

**Za ureditev okolice doma, poslovnih prostorov,
dvorišč, vrtov vam priporočamo betonske izdelke:**

- **OGRAJE** – vrtna in
protihrupne, različnih
oblik in dimenzij

- tlakovci različnih barv
in oblik
- plošče, robniki
- škarpni elementi
- montažne greznice

- cvetlična korita,
vrtni umivalniki
in drugi
betonski izdelki

NUDIMO TUDI: • prevoze • gradbeno mehanizacijo

VSE IZDELKE DOSTAVIMO IN NA ŽELJO TUDI VGRADIMO!

Dvoletnice v vrtu

Tudi dvoletnice so v vrtu nepogrešljive. V nasprotju s trajnicami in enoletnicami se začne njihov življenjski ritem v zgodnjem poletju s setvijo. Do jeseni se razrastejo, občutljivejši po presajanju posadimo jeseni na stalno mesto, samosevne pa redčimo, da niso pregoste in jih pustimo, da rastejo tam, kjer so bile zasejane. Običajno zacvetijo šele v naslednjem letu.

Med najpogostejšimi spomladi cvetočimi dvoletnicami, ki najlepše cvetijo do junija, so mačehe. Tudi modre spominčice posejemo le prvič, pozneje se po večini zasejejo po vrtu same. Za obrobe vrta so primerne razne vrtno sorte marjetic. Junija in julija zacvetijo dvoletne zvončnice, ki so stare vrste cvetic z bujnimi cvetovi v beli, rožnati in vijolični barvi. Primerne so tudi za šopke. V istem času cvetijo naprstci, ki dobro uspevajo ob večjem grmovju, iglavcih in drugih rastlinah, kjer prevladuje senčna in vlažna lega v vrtu. Zaradi bogatega in raznobarnega cvetja ter prijetnega vonja so priljubljeni turški nageljni. Dvoletnicam v vrtu se pridružujejo še laški slez ali rožlin, papeževe sveče in zlati šeboj, ki prijetno diši.

Ljuba Erjavec, univ. dipl. inž. agr.
BC Naklo

Črna listna pegavost vrtnic (*Diplocarpon rosae*)

Če se odločimo, da bomo v vrtu posadili vrtnice, moramo sprejeti dejstvo, da nam bo varovanje vrtnic pred boleznimi in škodljivci vzelo kar nekaj časa. Vrtnice so namreč med tistimi rastlinami, ki jih napadajo številne bolezni in škodljivci. Med boleznimi je zelo pogosta in uničujoča črna listna pegavost vrtnic. Prvo leto po sajenju običajno opazimo posamezne okužene liste, v naslednjih letih pa so okužbe vedno bolj številne in zgodi se celo, da rastlina izgubi vse liste.

Črna listna pegavost vrtnic na veji

Črna listna pegavost na listih vrtnice

Črna listna pegavost vrtnic je glivična bolezen, ki na listih povzroči nastanek črnih, rjavih in vijoličnih peg oziroma lis, ki se ob robu žarkasto nadaljujejo v zdravo tkivo. V nadaljevanju okužbe se listi zvijajo in na koncu odpadejo. Pri močnem napadu rastlina izgubi vse liste in postane manj odporna na mraz.

Gliva prezimi na odpadlem listju na tleh in na vejah napadenih rastlin. Od pomladi do poletja gliva v ugodnih pogojih inficira mlade liste. Ugodne pogoje za okužbo predstavljata rosa in pogosto deževje. V vlažnih poletjih so okužbe možne že od junija dalje. Sorte vrtnic so različno odporne na to bolezen.

Za zmanjšanje okužb s črno listno pegavostjo vrtnic jih zavarujemo pred dežjem. Pomembna je pravočasna uporaba fungicidov, rastlina mora biti dobro poskropljena, tudi spodnja stran listov naj bo omočena, da trosi glive ne bodo mogli kaliti. Med rastjo periodično ponavljamo škropljenja s fungicidi. Izberemo sorte, ki so manj dovzetne za napad te bolezni.

Vrtnice varujemo pred boleznijo s fungicidi. Registrirano sredstvo Saprol, ki vsebuje aktivno snov tritikonazol, deluje na črno listno pegavost vrtnic pa tudi na šipkovo pepelovko in šipkovo rjo, pripravi se v odmerku 10 ml na liter vode in se lahko uporabi največ šestkrat v sezoni. Škropljenja ponavljamo na 14 dni; prepogosta tretiranja odsvetujemo, ker se lahko pojavi odpornost na sredstvo. S škropljenjem začnemo ob pojavu prvih simptomov, najprimernejši čas je zjutraj ali zvečer, da se izognemo neposredni sončni svetlobi. Sredstvo za večino sort ni fitotoksično, se pa pri določenih sortah lahko pojavijo znaki občutljivosti. Za zatiranje te bolezni lahko uporabimo tudi Duaxo sprej ali Duaxo koncentrat. Oba pripravka vsebujeta isto aktivno snov - difenokonazol. Z njima tretiramo ob prvih znakih okužbe na 10 do 14 dni v rastni sezoni, na leto jih smemo uporabiti največ trikrat.

Marija Urankar, univ. dip. inž. agr.,
BC Naklo

Poročna dekoracija

Floristika je prava umetnost, ki se jo začnemo učiti v srednješolskem programu, potem pa jo je potrebno negovati in nadgrajevati. Tako smo se v Biotehniškem centru Naklo odločili, da se povežemo z nizozemsko Flower academy in začnemo z mednarodnim strokovnim izobraževanjem na tem področju. Organizirali smo seminar za cvetličarje na temo poročne floristike, ki ga je vodil priznani florist Lucas Jansen. Pri organizaciji smo imeli pomoč sponzorjev avtohiše Vrtač in modnega butika iz Kamnika Sanjska obleka.

Poroka je eden najpomembnejših dogodkov v življenju. In poročni šopek je najopaznejši simbol tega obreda. Šopek se mora dopolnjevati tako z obleko neveste kot z njenim značajem, barvo polti in njeno postavo. Poznamo več različnih tehnik izdelovanja poročnih šopkov, vsem pa je skupno to, da

mora šopek ostati lep do konca slavlja, ko ga nevesta vrže med samska, poroke željna dekleta.

V pomladnem času lahko uporabljamo pomladno cvetje (tulipani, frezije, anemone, šmarnice, hrušica), poleti pa gremo lahko na travnik po travniške cvetlice. Vendar so bolj slovesni šopki s posebno noto narejeni iz vrtnic, kal, flamingovcev, lahko se uporablja eksotično cvetje in zelenje. Letošnja barva je škrlatna in zeleno bela v kombinaciji z rožnatimi. Oblike šopkov so lahko enostavne (okrogli bidermajer) ali pa prevešajoče. Vsekakor je dobrodošla pobuda, da imajo ženi korsaže (naprsne šopke) malo drugačne in da se dopolnjujejo s poročnim šopkom. Nekoliko drugačno dekoracijo imajo lahko priče, npr.: ženske korsaže na zapestju.

Pri krasitvi avtomobilov imamo v Sloveniji največkrat okrašen le prednji del avtomobila. Na seminarju smo se naučili, da je zelo lepo, če se avto gleda kot celota, kot platno, na katerega moramo narisati sliko. Tako se lahko poveže prednji del avtomobila z zadnjim in skupaj tvorita celotno poročno dekoracijo. Linije se lahko naredijo iz vej dreva ali srobota, paziti pa moramo, da avtomobila ne poškodujemo. Pri uporabi cvetja se lahko poigramo z barvnimi kombinacijami in ustvarimo kontrastne ali pa harmonične kombinacije. Pri dekoraciji je pomembno, da je tako prednji kot zadnji del avtomobila narejen v enakem stilu.

Vsekakor je cvetje lepa popestritev poroke, ki nam pomaga, da dogodek ohranimo v še lepšem spominu.

mag. Sabina Šegula, BC Naklo

NOVO – AKTUALNO

Sladoledi, zmrzline in sorbeti - 8. 6. 2010 ob 16.00

Telefon: 04/277 21 26, 041/499 935.

Več informacij najdete na naši spletni strani: www.bc-naklo.si

DELOVNI ČAS TRGOVINE: ponedeljek: zaprto; torek: 13.00 - 18.00;
sreda, četrtek, petek: 9.00 - 13.00

Dom trade d.o.o., Žabnica
Žabnica 68, 4209 Žabnica

Za male in velike mojstre.

Uredimo si vrt in okolico

PRODAJNA MESTA:

PC Žabnica:

trgovina: 04 2319 200,
keramika: 04 2319 208,
fax: 04 2319 206,
e-mail: info@domtrade.si

PC Lesce:

trgovina: 04 5302 230,
keramika: 04 5302 238,
fax: 04 5302 231,
e-mail: info.lesce@domtrade.si

www.domtrade.si

NARAVA BI IZBRALA ...

•BRAMAC•

PRIHRANEK!

Betonski strešniki **Bramac prihranijo** naravi velike količine potencialno škodljivih snovi, zaradi nižje porabe energije, manjšega izpusta CO₂-emisij, manj finega prahu in žvepovega dioksida (SO₂) v proizvodnem procesu.

Da bo vaša odločitev za **Bramac** še lažja, lahko od **12.04.** do **30.06.2010** prihranite še pri **nakupu strešnikov BRAMAC.**

Klasik

Rimski

Donav

**Klasik
Standard**

(Popust velja za osnovne strešnike 1/1 v vseh barvah.)

Več informacij na www.bramac.si, 080 20 30

RECI STREHI PREPROSTO

•BRAMAC•

CORAGEN®

NOVA GENERACIJA INSEKTICIDA

Z novim in edinstvenim načinom delovanja zagotavlja dolgotrajno zaščito v vseh vremenskih razmerah.

Proti koloradskemu hrošču (*Leptinotarsa decemlineata*) v krompirju:

- uporabimo ga v fazi izleganja jajčec oziroma tik za pojavom prvih poškodb na listih
- odmerek 60 mL/ha omogoča dolgotrajno (rezidualno) zaščito 21 dni
- učinkovito zatira larve in odrasle hroščke

pinus

Pinus TKI d.d., Grajski trg 21, 2327 Rače, T / +386 (0)2 60 90 211, E / info@pinus-tki.si, www.pinus-tki.si

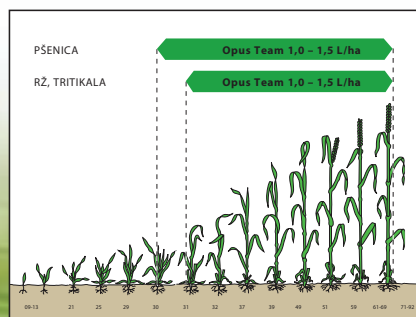

The miracles of science™

OPUS® TEAM

PREVENTIVEN IN KURATIVEN SISTEMIČNI FUNGICID ZA ZATIRANJE BOLEZNI V ŽITIH

- Optimizira donos pridelka.
- Preventivne, kurativne in eradikativne lastnosti sredstva omogočajo ohranitev dragocene zelene listne mase.
- Hiter sprejem v rastline, enakomerna in dolgotrajna razporeditev z rastlinskimi sokovi po rastlini omogočajo do pet tednov zaščite pred boleznimi.

Učinkovito zatira glavne bolezni v **pšenici, rži, tritikali, ječmenu, ovsu in piri**.

Pinus TKI d.d. | Grajski trg 21 | 2327 Rače | T / +386 (0)2 60 90 211, F / +386 (0)2 60 90 410 | E / info@pinus-tki.si | www.pinus-tki.si

BASF
The Chemical Company

OTROCI, SODELUJTE V
NAGRADNEM NATEČAJU
IN NAGRADNI IGRI
„MOJA NAJVEČJA ŽELJA JE ...“

Več na: www.facebook.com/kuzapaziotroke

KOMPA DESIGN

www.triglav.si

ŠE PREHITRO BODO ZRASLI

Ah, otroci! Ta čarobna bitjeca, ki privekajo v naše življenje in nam prinesejo toliko veselja, nepozabnih spominov in ljubečih trenutkov. Toda ti trenutki še prehitro minejo, saj otroci še prehitro zrastejo. In kaj kmalu se iz hvaležnih bitjec spremenijo v samostojne osebe s svojimi željami, načrti in cilji.

Kot odgovorni starši, ki smo zanje pripravljeni narediti še malo več kot vse, se znajdemo pred velikim izzivom, kako pomagati. Kako naj bomo pripravljeni na prihodnost, če ne vemo, kakšna bo? Kako uskladiti trenutne potrebe, obenem pa še dati „nekaj na stran“? Veliko vprašanj, malo odgovorov.

Zato smo zasnovali investicijsko zavarovanje **FLEKS ZA MLADE**. Gre za prvo pravo prilagodljivo zavarovanje za otroke, ki predstavlja dobro popotnico za vse življenje. Privarčevana sredstva lahko na primer vašemu najmlajšemu namenite kot mesečno rento, enkratno izplačilo ali kombinirate oboje. Obenem ste sami zavarovani življenjsko, vaš otrok pa nezgodno.

Mogoče je danes veliko neznank o prihodnosti vaših otrok, eno pa je kljub temu gotovo: ob strani jim bo stal **FLEKS ZA MLADE**, prvo pravo investicijsko zavarovanje za otroke v Sloveniji.

Prav zdaj v vrtcih in osnovnih šolah poteka poseben nagradni natečaj, kjer si vaš otrok lahko z nekaj ustvarjalnosti pridobi eno od lepih nagrad. Vprašajte vzgojitelje ali učitelje za vse dodatne informacije.

Če imate dodatna vprašanja o zavarovanju, si lahko po telefonu 080 555 555 na dom naročite zavarovalnega zastopnika oziroma svetovalca, ki bo z veseljem odpravil vse vaše dvome in vam pomagal skleniti zavarovanje.

FLEKS ZA MLADE

ZAVAROVALNICA TRIGLAV, D. D.

MODRA ŠTEVILKA
080 555 555

Mladi talenti oblikovanja

Modne revije diplomantov srednjih, še bolj pa visokih šol za oblikovanje vedno pritegnejo pozornost. Kako tudi ne? V prvih vrstah takih revij sedijo agenti priznanih svetovnih oblikovalcev, ki iščejo osvežitve svojih teamov.

Kako pa pri nas? Stvaritve, ki so rezultat večletnega študija, naj bi nakazale, kakšni bodo stebri prihodnje slovenske modne industrije, komu bosta izvirnost in domiselnost odprli vrata v oblikovalske ateljeje, kdo bo osvežil že utečena modna razmišljanja oblikovalskih teamov.

V zakulisju nedavnega modnega dogodka nič novega? Tega pri nas še ni. Oziroma v današnjem času bi se izgovorili na recesijo in na to, da slovenskih tekstilnih podjetij skoraj ni več. Ali pa le ne želimo razmišljati tako, ker v številnih še obstoječih tekstilnih industrijah ali preoblikovanih razvojnih kolektivih mislijo, da delo oblikovalca lahko opravlja kdorkoli. Običajno so to lepa dekleta, ki so pri šefih zelo priljubljena in bi rada malo kreirala. Pa je res, da slovenska modna industrija ne potrebuje novih in svežih zamisli, čeprav tovrstni dogodki doka-

zujejo nasprotno. Veste, oblikovanje je resno delo, zato naj ga opravljajo za to usposobljeni ljudje? In naj bodo tudi avtorsko zaščiteni.

V Viteški dvorani ljubljanskih Križank je bila v četrtek, 6. maja 2010, tradicionalna modna revija zaključnih letnikov Srednje šole za oblikovanje in fotografijo Ljubljana, smer modno oblikovanje. Na reviji se je s svojimi kreacijami predstavilo dvajset dijakinj pod mentorskim vodstvom Sabine Puc in Alenke Podlogar.

Na idejno vsebino modne revije je vplivala razglasitev Ljubljane za Svetovno prestolnico knjige v letošnjem letu. Stvari se nenavadno povezujejo, naključja ali kakorkoli jim že rečemo, se seštevajo. Zato napovedujem, recimo, izid novih dnevnikov mladih talentov. In veseli me, da dnevniki prihajajo tudi z Gorenjskega. Zapiše v besedi in sliki, ali samo v sliki, so z nami

Avtorica Tjaša Macerl

Avtorica Nives Kos

Avtorica Špela Kopač

Avtorica Barbara Krmelj

delile Tjaša Macerl, Nives Kos, Špela Kopač in Barbara Krmelj. Mladi talenti so navdih za svoje kolekcije iskali v svojih dnevnikih. Izvirih, ki nikoli ne usahnejo, za katere je globoko, globoko, prostorček, kjer lahko vsakdo živi svoje sanje. Da bo letošnja modna revija izjemno vitalna in raznolika, je bilo mogoče slutiti že na podlagi različnih zgodb, ki so bile najprej zapisane z besedami, potem preoblečene in v giba-joči interpretaciji predstavljene gledalcu. Toliko, kolikor je bilo mladih talentov, toliko je bilo tudi različnih zgodb. Vsaka se je začela na svojstven način. Košček mavrice. Instinktivno občutenje vsebine. Oblačilo iz njihovega dnevnika. Interpretacije zgodb se kažejo v vedoželjnih raziskavah materialov, različnih obdelavah, tehnološko naprednih tiskih, v drznem modeliranju krojev. Modeli so futuristične vizije asimetričnih in amorfnih oblik, ki domiselno razkrivajo zgodbo, za nas še vedno skrito, v oblikovalčevem dnevniku. Svoj pomen idejne sporočilnosti je prispevala tudi barva, ki je ali mladostno razposajena ali umirjeno elegantna ali kričeča, morda skrivnostna in boleča.

Talenti o svojih kreacijah

Nives Kos: "Ko zadane ljubezen in se zapiše v moj dnevnik ... Spoznala sem ga - mojo ljubezen - na treningu motokrosa. Od takrat naprej je motoristično vzdušje moja stalnica. Zato ni naključje, da sem idejo za oblačila črpala prav iz motorističnih oblačil. Ščitnike sem preoblikovala v trde geometrijske oblike in jih postavila na rame. Majice pa so mi bile vodilo za oblikovanje mehkih kril iz všitih likov. Združujem trdo in mehko, tako v materialu kot tudi v obliki. Športni stil in eleganco. Kontrasti so vidni tudi v nežnih odtisih gum."

Špela Kopač: "Ne pišem dnevnika. Moj dnevnik so zbrani

spomini v moji glavi. Tako so nastali tudi navdih za Steam punk kulturo, ki izhaja iz literature in domišljije ljudi, ki častijo viktorijansko dobo. Kultura verjame, da so računalniki iz časa industrializacije in da delujejo na zobnike in paro. Ustvarila sem oblačila s potiski zobnikov, voluminoznih oblik z dodanim kovinskim leskom v materialu in dodatkih."

Barbara Krmelj: "Zapisujem čustva. Naloženi papirji od vsepovsod so interpretirani v polaganju blaga v gube in pokrivanju kovinskega ogrodja, ki predstavlja našo glavo. Plastični trakovi, ki se gnetejo po oblačilih, pa mi predstavljajo moje sanjarije. Ker še vedno hrepenim po plesu, nekoč sem bila tudi sama plesalka, sem se odločila, da v moji kreaciji zaplešeta baletki."

Modna revija je bila zelo dobro pripravljena, tako v vizualni celostni podobi kot tudi v organizacijskem smislu. Mentorsko delo je bilo tudi letos usmerjeno na promocijsko tržišče. Za priče-ske in make-up je poskrbel zlati sponzor Max Factor, pod vodstvom Tine Fabjan, vodje umetnikov ličenja. Bilo je šolsko naga-jivo in drzno hkrati.

Ker je vsak dnevnik dragoceno darilo, prav tako pa tudi njihova pot, ki jih bo nekatere vodila na nadaljnji študij Naravoslovnotehniške fakultete, smer obliko-vanje tekstilij in oblačil ali druge umetniške fakultete, nekatere v tujino, nekateri pa še iščejo po-vabilo, na katero pot naj se odpravijo, apeliram na vse tiste, ki se ukvarjate z modo in oblačenjem, da ste pozorni na umeščanje idej v slovenski prostor. S tem namreč dvigujemo tudi našo kulturo oblačenja. O tem, da znamo delati dobro in kvalitetno, pa upam, da ne dvomimo več.

Karmen Klobasa
Foto: Sanja Gornjec

Prejeli smo

Gorenjsko dimnikarstvo, dnevno nočna mora Gorenjcev

Časov, ko je v vsaki hiši gospodar ob novem letu ponosno obesil koledar s sliko črnega dimnikarja s cilindrom in lojtrco, že nekaj let ni več. Včasih je bila navada, da, ko srečaš dimnikarja, se primi za gumb, kajti srečanje z njim prinaša srečo. Danes velja, da, ko srečaš dimnikarja, se primi za denarnico, kajti prinaša finančno sušo.

Država si je vzela pravico, kot vedno, v svoje roke in si je prilastila dimnike naših individualnih hiš za svoje področje velikih zaslužkov. S tem dejanjem ignorira lokalno oblast, ki je do nedavnega dobro skrbela za varnost in urejenost na področju dimnikarstva. Ministra, ki je to nesrečo za občane uvedel, so pustili, da je dokončal mandat, kljub nesposobnosti biti minister za okolje in prostor. Njegovega naslednika pa so takoj, ko je sprejel uredbo o normalnih cenah dimnikarskih storitev za občane, zamenjali. Govorili so, da zaradi odpadkov. Kje pa? V dimnikarstvu so si in si še nekateri polnijo globoke žepe. Dregnil je v velik osir in je moral iti.

Monopol s podelitvijo koncesij najbolj nesposobnim birokratom in kvazi strokovnjakom je uničil konkurenco dobrih dimnikarjev. To je možno samo pri nas. Povsod si lahko izbiram alternativo: v zdravstvu, pri avtomehanikih, servisih gospodinjstskih aparatov, celo dobavitelja električne energije lahko izberem sam, le dimnikarja mi je predpisala država. Ni se vprašala, komu je podelila monopol ali je ta z znanjem in referencami, ali je samo premeten birokrat. Kot je bilo dimnikarstvo do nedavnega zelo cenjena storitev, je v zadnjem času na Gorenjskem trgu padla na ničvredno ali še nižje. Gorenjski dimnikar slavi kot slaba servisna storitev z največ pritožbami v državi. Letos v prvih štirih mesecih že več kot 300, s slabimi navadami, s še slabšimi odnosi do strank. Tako govori ljudski in uradni glas! Pa se nihče iz države ne vpraša, kaj je vzrok. Inšpekcijskim službam so od-vzeli skoraj vse pristojnosti in možnosti ukrepanja in jih razdrobili na ne vem koliko inšpektorjev. Kdor se spusti v iskanje svoje pravice, tukaj v tej birokraciji obupa in tega se dimnikarji dobro zavedajo. Ali je res, da so vsi državljani tega dela države slabi in samo dimnikar dober? Strankam zaračunava storitve, ki jih ni opravil, dimnik ni dimnik, ampak sestavljanka prafaktorjev samo zaradi višje cene. Pribija neverjetne potne stroške, kot da se od vsake hiše vrača nazaj na sedež podjetja. Ne upošteva sklepa o ceniku dimnikarskih storitev, ki ga je vlada Republike Slovenije sprejela in objavila v Uradnem listu št. 101, z dne 10. decembra 2009. Ta cenik mora dimnikar uporabniku storitev predložiti in obrazložiti način obračuna dimnikarskih storitev, ki morajo biti vpisane v poseben obrazec delovnega naloga za opravljene storitve. Tega ne dela, je pa sposoben naštetih sto Uradnih listov, ki

naj bi mu dajali pooblastila, ker ve, da Uradnih listov občani ne berejo.

Izgovor, da je tako poskrbljeno za varnost državljanov, je iz trte zviti. Kar poslušajte in berite slovensko statistiko, za katero posledico je največ požarov. Daleč presega kratek stik električne napeljav, samovžigov sena, strele in tako dalje. Vžig dimnika je zelo redko, če pa je, potem je zato, ker dimnikar ni opravil svoje naloge, je pa zaračunal obisk, več kot je obisk dobrega zdravnika.

Naše hiše po podežlju niso iz 16. stoletja, so moderne gradnje in lepo vzdrževane. Dimniki so v 99 odstotkih narejeni iz pol fabrikatov in stoodstotno varni, dokler se ne pojavi dimnikar brez vseh tehničnih znanj in tako dimovodno cev ometa s kroglo in poškoduje jedro, ki kasneje prepušča nevarne in vroče pline. Ti so vzrok nesreč zastrupitve ljudi in požarov na objektih in ne slabi dimniki. Če takega strokovnjaka na to opozoriš, pa zapiše, da nisi dovolil opraviti storitev in sledi denarna kazen v obliki položnice dimnikarstva. To je edina ustanova v državi, ki občana denarno lahko kaznuje brez pooblastil in sodišča. Koliko let že nimamo dualnega sistema

šolstva! Ni vajencev ni rokodelcev, kdo nam torej ometa dimnike in kurilne naprave visoke tehnološke stopnje! Ta isti strokovnjak ne prizna meritev visoko kvalificiranega serviserja oljnega gorilca. Sam pa tega ne zna instalirati, izstavi pa račun, da te kap.

Sedanjim monopolistom na področju dimnikarstva je nujno preprečiti ponovne koncesije. Država se mora temu monopolu odpovedati in pustiti konkurenco na tržišče.

Kje vidim rešitev? Država mora dimnikarstvo vrniti lokalnim skupnostim. Kljub državnemu monopolu dimnikarskih storitev naši župani še vedno odgovarjajo za varnost svojih občanov! Razumi, kdor lahko. Vrnitev na lokalno raven bo prinesla konkurenco, kar je pogoj za kvalitetno storitev, nova delovna mesta, manjše stroške za občane in, prepričan sem, tudi večjo varnost. Dimnikarstvu moramo vrniti ugled in veljavo izpred let. Župani gorenjskih občin bi morali prevzeti to pobudo, podpora občanov je že tu. Letos bodo lokalne volitve, ali bomo izvolili župane, ki jim ni mar za občane!

Jozé Zupančič, Gozd-Martuljek

Klimatiziranje

Število kupcev novih avtomobilov, ki se odločijo, da bo v njihovem novincu tudi klimatska naprava, v zadnjih letih precej narašča, k čemur so nedvomno pripomogle tudi visoke poletne temperature. Ohlajevanje zraka v avtomobilu nam lahko krepko olajša potovanje v pasje vročih dneh, seveda, če se ravnamo po priporočilih za uporabo klimatske naprave. Če je med zunanjo vročino in zrakom v potniški kabini prevelika razlika, tvegamo, da bomo v avtomobilu staknili prehlad, zato naj bo razlika le od tri do štiri stopinje Celzija. Pomembno je tudi, da si hladnega piša ne usmerimo neposredno v glavo, saj tudi v tem primeru tvegamo, da nas bo kmalu začela boleti glava. Sicer pa v dolgih kolonah v poletni vročini "trpi" tudi naš štirikolesnik. Kadar stojimo v koloni, se avtomobilski motor greje bolj, kot je treba, saj skozi reže za hlajenje ne pride dovolj svežega zraka.

Univerza v Mariboru

Fakulteta za organizacijske vede

23rd Bled eConference

eTrust: Implications for the Individual, Enterprises and Society

20. - 23. junij 2010, Golf Hotel, Bled, Slovenija

Spletni naslov: <http://BledConference.org>

Izberi znanje ... izberi prihodnost

E-središče
Fakulteta za organizacijske vede
Univerza v Mariboru
Kidričeva 55a, 4000 Kranj
telefon: + 386 4 237 42 91

OBRAZNI LIFTING

V 30 MINUTAH DO VIDNO ZMANJŠANIH GUBIC!!!

NOVO!

Povzroča izjemno hitro obnavljanje celic in kopičenje kolagena za **300 %!** ~~80 EUR~~ **39 EUR**

PRIPOROČAMO: suhi koži, ki ji primanjkuje vlage, zreli koži, koži z gubicami, viseči koži, popokanih kapilarah in **vidnih učinkih pri širokih porah!**

Svetujemo tudi ustrezno kremo proti gubicam in pigmentnim madežem.

BODY WRAPPING - hujšanje:

posamezni obisk 50 EUR, v paketu samo 24 EUR

- ODVEČNIH KILOGRAMOV SE BOSTE REŠILI HITRO IN BREZ NAPORA!!!
- s konfekcijske številke 46 na številko 40 samo v 3 tednih

Pomladimo se v Kozmetičnem studiu

Hrast Ksenija s.p., Ul. Rudjia Papeža 5, Kranj,
tel.: 04/23 52 570, GSM: 031/334 525, www.kozmetika-ksenija.si

SUPER UGODNO!! • BODY WRAPPING 24 EUR • SOLARIJ do 20 min. 6 EUR • POMLAJEVALNA NEGA OBRAZA 35 EUR • NEGA MLADE KOŽE 19,90 EUR

MASAŽA CELEGA TELESA - 50 MIN - 19.99 EUR

Klimatska naprava zahteva tudi nekaj vzdrževanja. Proizvajalci avtomobilov predpisujejo, v kakšnem časovnem obdobju je treba menjati filtre v dovodih zraka v kabino, prav tako, kdaj je treba zamenjati polnilni plin v klimatizacijskem sistemu. Nepravilno delovanje klimatske naprave lahko zaznamo tudi po neprijetnem vonju, ki prihaja iz zračnih režali, ali če je ohlajevanje zraka prepočasno. *Matjaž Gregorič*

NOVI CITROËN C3

POZOR,
POPUSTI DO
40%*

(*veljajo samo za omejeno število vozil iz zaloge)

CITROËN priporoča **TOTAL**

Dve leti pogodbene garancije. Citroën Kredit & Leasing. *Predstavljeni model: novi CITROËN C3 HDi 90 FAP 99 g z doplačilo črno barvo Obsiden in vetrobranskim steklom Zenit. **Cena velja za novi CITROËN C3 Attraction 1.4i Andream Ugodna ponudba velja do 31. maja za omejeno količino vozil. Omejitev do izpolnitve zalog. Na izpolnitve omejeno na poslovalnih mestih Citroënovih avto. In dodatno na sklopi. Stroški posla predstavljenega modela: kombinirana poraba 3,8 l/100 km. Izpust CO₂ 99 g/km. Vlak in opremljenost.

CRÉATIVE TECHNOLOGIE

AVTOHIŠA KRANJ D.O.O., LJUBLJANSKA C. 22, 4000 KRANJ, 04 201 59 50

S KLIMO NAD VROČINO

PREGLED KLIME IN
ZAMENJAVA FILTRA
POTNIŠKEGA PROSTORA.

Avtohiša REAL, d.o.o.,
PE Remont Kranj,
Ljubljanska cesta 22, 4000 Kranj
telefon: (04) 20 15 215
www.avtohis-a-real.si

avtokleparska in
ličarska delavnica **04 20 15 222**
servis **04 20 15 220**
trgovina z nadomestnimi deli **04 20 15 234**

Zdravo in varno s klimatsko napravo

Klimatska naprava v vozilih je postala že nekaj samoumevnega in si brez nje težko predstavljamo vožnjo v vročih poletnih mesecih. Proizvajalci vozil predpisujejo **pregled klimatske naprave vsako leto**, zato je za njeno optimalno delovanje nujno potrebno opraviti redno in **kvalitetno vzdrževanje**. Servisni svetovalec iz **Remonta Kranj** vam svetuje:

"Najprimernejši čas za servisiranje klimatske naprave je v mesecih pred poletjem. Če to sovпада z vašim rednim servisom vozila, je najprimerneje, da oboje opravimo hkrati. Za pregled klimatske naprave in servis vašega vozila **se oglasite na našem servisu.**

Servis vaše klimatske naprave (menjava filtra, čiščenje in dodajanje plina) poteka približno eno uro, zato **priporočamo, da se na poseg naročite po telefonu 04/20 15 220 in izberete želen termin.**

Če ste v stiski s časom ali tik pred načrtovano potjo, vam bomo skušali opraviti servis klimatske naprave v najkrajšem možnem času. Za čas servisiranja vašega vozila si lahko po predhodnem dogovoru, **pod ugodnimi pogoji, najamete nadomestno vozilo.**"

Več o avtomobilizmu lahko preberete v prilogi današnjega časopisa **Gorenjski Glas**

alples

pohištvena znamka

PRVA NAGRADA ZLATA VEZ
Ljubljanski pohištveni sejem 2009
www.alples.si

samba

SPALNICE. RITEM BOLJŠIH NOČI!

Oven 21. marca - 21. aprila

Ljubezen: Čustveni odnosi se bodo končno sprostili in zavel bo nov veter. V čim krajšem času boste hoteli rešiti težave in napake iz preteklosti, morda vam celo še uspe.

Finance: Zaradi izboljšanja denarnega stanja boste zelo navdušeni in boste zato dobre volje. Uresniči se vam stara želja.

Nasvet: Včasih pričakujete preveč in seveda pozabljate, da ste vložili premalo oziroma nič. Poglejte v svoje srce, tam so vsi odgovori.

Lev 23. julija - 23. avgusta

Ljubezen: Čustveno boste prišli v tem mesecu do točke, ko vam prav nobena stvar ne bo več jasna. Iskali boste odgovore in boste zato pripravljeni na vse.

Finance: Investicija, za katero ste se pred kratkim odločili, ne bo tako dolgoročna, kot ste si mislili.

Nasvet: Sami sebe vidimo vedno drugače, kot nas vidijo drugi. Imejte se radi in naučite se sami sebe objeti.

Strelec 23. nov. - 21. dec.

Ljubezen: Čeprav si boste želeli le malo miru, se boste znašli v situaciji, ko bo le od vas odvisno, kam se premakne tehtnica.

Finance: Zadeve, ki so v resnici čisto preproste, se vam bodo zapletle. Kar nekaj časa boste iskali prave odgovore in jih tudi našli.

Nasvet: Če vedno ne znate obvladovati situacije, to ne pomeni, da je z vami kaj narobe. Okolica vas zna presenetiti.

Bik 22. aprila - 20. maja

Ljubezen: Vse preveč jo iščete daleč od sebe, ljubezen namreč, potem pa ste vedno znova razočarani. Končno boste le spregledali resnico in svet po postal lepši.

Finance: Ravno takrat, ko boste že čisto na koncu svojih moči in upanja, boste v zadnjem trenutku ujeli svojo življenjsko priložnost.

Nasvet: V primeru, da se opravičite nekemu iz preteklosti še v tem mesecu, se zamera pozabi. Če je nekaj dobro, to ne pomeni, da ne more trajati.

Devica 24. avg. - 23. sept.

Ljubezen: Nepričakovan zaplet z osebo, ki vam veliko pomeni, vas bo za nekaj časa odmaknil od želje in pričakovanja.

Finance: S tem, ko boste analizirali situacijo in svoje razmišljanje delili z ljudmi, ki vam nekaj pomenijo, vam bo uspelo.

Nasvet: Včeraj je že preteklost. Pomemben je samo ta trenutek, ko se gradi prihodnost. Že danes si naredite načrt.

Kozorog 22. dec. - 20. jan.

Ljubezen: Včasih si nočete priznati, koliko vam pomenijo določene osebe. Tokrat se ne boste mogli izogniti in treba bo priti z resnico na dan. Presenečeni boste.

Finance: Prav nič ne boste delovno aktivni. Iskali boste različne razloge in sami sebe imeli za žrtev. Pravi razlog pa bo lenoba.

Nasvet: Iz odnosov do različnih ljudi se je treba naučiti, kaj, komu in zakaj dajemo. To je vsa modrost.

Dvojčka 21. maja - 21. junija

Ljubezen: Na dane razmere ne smete gledati preveč realistično. Marsikaj se skriva v drobnem tisku, oziroma se skriva v očeh in videli boste le, če boste pozorni.

Finance: Nesoglasje se bo v družinskem krogu sprožilo zaradi financ. Eden bo hotel to, drugi pa čisto nekaj drugega. Šele proti koncu meseca bo mnenje enotno.

Nasvet: Pride trenutek, ko se postavimo pred dejstvo, ne smemo pa pozabiti na resnico. In ne čakajte več ničesar, sami pojdite v akcijo.

Tehtnica 24. sept. - 23. okt.

Ljubezen: Da bo razočaranje, ki se vam obeta, manjše, izkoristite svoj smisel za humor. Vse je za nekaj dobro.

Finance: Končno boste dočakali svojo pravo priložnost. Pokazali boste vse, kar znate in boste zelo zadovoljni.

Nasvet: Sreča se skriva pod majhnimi kamenčki, in ne pod skalami, ki jih vsak takoj vidi. Našli jo boste, ko boste najmanj pričakovali.

Vodnar 21. jan. - 19. feb.

Ljubezen: Nekomu ste preveč zaupali in še pravi čas se boste zavedeli svoje napake. V šoli življenja se vedno učimo.

Finance: Manjše spremembe vam bodo spremenile načrte, kar pa ne pomeni, da vam ne bo uspelo.

Nasvet: Če boste preveč poslušali mnenja drugih in jih tudi sprejemali, vam kasneje lahko zelo zagreni nekaj lepega.

Rak 22. junija - 22. julija

Ljubezen: Obeta se vam avantura in samo od vas bo odvisno, ali bo ostalo samo pri tem. Zadnji čas je, da nehate dvomiti o ljubezni, kajti ljubezen je in bo.

Finance: Dobili boste zelo dobre novice na račun finančne naložbe, ki vas obremenjuje že lep čas.

Nasvet: Znete prelagati na jutrišnji dan, a naj vam to nikar ne postane navada, saj so posledice lahko negativne, tudi na daljši rok.

Škorpion 24. okt. - 22. nov.

Ljubezen: Na trenutke se boste izgubljali v preteklosti in obujali spomine, ter iskali odgovore na napačnem kraju.

Finance: Sprememb se boste najprej ustrašili, saj ste navajeni ustaljenega ritma, a kmalu boste spoznali, da je to za vas dobro.

Nasvet: Malo se obrnite okoli sebe in spoznali boste, da nikoli niste sami. Vsak potrebuje trenutke samote, a vi pretiravate.

Ribi 20. februarja - 20. marca

Ljubezen: Resnica včasih še bolj boli kot laž. Odločili se boste za nekaj, ker nimate pravega razloga, iščete odgovore, na katere je nemogoče odgovoriti.

Finance: Denar, ki je, vsaj tako pravi, sveta vladar, vam bo v tem mesecu spet delal preglavice, a tokrat boste prišli do dobrega zaključka.

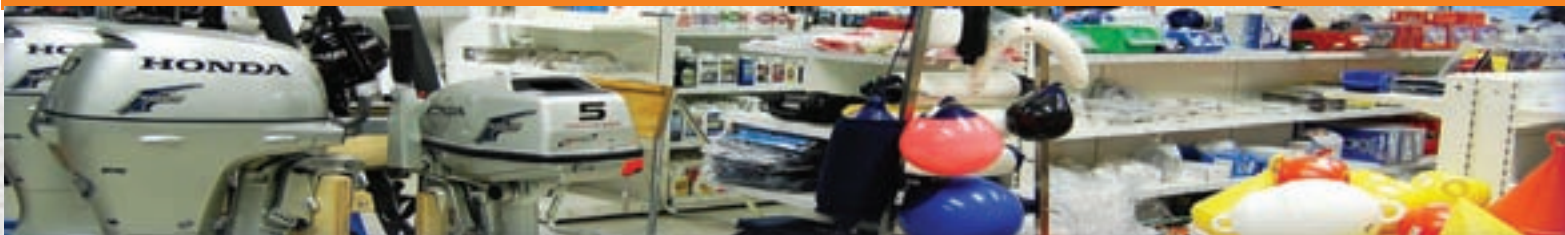
Nasvet: Lahko se spotaknete ob lastne izjave, zato bodite pazljivi, s kom se družite in koga imate za prijatelja.

KAMM d.o.o.

navtika, vijaki + poslovna darila

NOVO

AKCIJA!!! V naših prodajalnah boste za svoje nakupe dobili darila.

Akcija traja od 1. 3. 2010 do 30. 7. 2010 in velja za naši maloprodajni trgovini v Šenčurju in Ljubljani. Nakupi se ne seštevajo!

Ob enkratnem
nakupu nad
50,00 EUR
vam podarimo
Inox lonček
za v avto

Ob enkratnem
nakupu nad
100,00 EUR
vam podarimo
Reklamno kapo

Ob enkratnem
nakupu nad
200,00 EUR
vam podarimo
Kolesarske
hlače

Ob enkratnem
nakupu nad
300,00 EUR
vam podarimo
Majico z
logotipom

Ob enkratnem
nakupu nad
400,00 EUR
vam podarimo
Brisačo za plažo
80 x 160 cm

Ob enkratnem
nakupu nad
500,00 EUR
vam podarimo
Kolesarski dres

Ob enkratnem
nakupu nad
600,00 EUR
vam podarimo
Sodček Laškega
piva 5 l + 4 kom
inox vrček za pivo

www.kamm.si

C3 FOR FREE

18. 5. - 15. 7. 2010
NAGRADNA IGRA

Četrtkova žrebanja // 22.00

1. nagrada: **600 €** za igro

Finalno žrebanje

15. 7. 2010 // 23.00

1. nagrada: **CITROËN C3**

www.thecasinokorona.com
www.hit.si

KORONA
CASINO & HOTEL
hit casinos

-10%
za naročnike
Gorenjskega Glasa

*Preživite pomlad in
poletje na Pokljuki!*

ŠPORTNI CENTER POKLJUKA

Izkoristite ugodne ponudbe Hotela Center* in aktivno preživite nekaj dni v naravi!**

- à la carte restavracija in bar (odprta vse dni v letu)
- fitnes kabinet in finska savna (na voljo tudi zunanjim obiskovalcem)
- izposojevalnica športne opreme in koles
- biatlonsko strelišče in rolnarska steza
- več kot 5000 m² zunanjih rekreacijskih površin
- številne kolesarske in pohodniške poti v okolici
- programi timskega coachinga in team building dogodki
- družabne in rekreativne prireditve za vso družino
- organizirane in vodene športne dejavnosti (vsak torek in četrtek)
- poletne šole v naravi in športni dnevi

Gorenjski Glas

Informacije o ugodnih ponudbah in rezervacije na recepciji Hotela Center
T: 04/5320 000, E: info@center-pokljuka.si, W: www.center-pokljuka.si

HOTEL CENTER

Smučarski Zvezni Skupaj
Ski Association of Slovenia

Naložba v vašo prihodnost
OPERACIJO DELNO FINANCIRA EVROPSKA UNIJA
Evropski sklad za regionalni razvoj

VELIKO POMLADANSKO ZNIŽANJE

-15%

**SIGMA
COATINGS**

SigmaLife

Visokokakovostne lazure Sigma Coatings vam zagotavljajo estetsko dovršeno trajno obnovo vaših lesenih elementov (napušči, ograje, balkonske ograje, vrtno lope, stavbno pohištvo).

Tako klasične kot vodne lazure "SigmaLife" odlikujejo:

- učinkovita zaščita pred UV žarki in vsemi vremenskimi razmerami
- zelo čiste, transparentne in obstojne barve
- odlična zapolnitev lesnih por
- izredna elastičnost
- vodoodpornost in paropropustnost
- enakomerna porazdelitev po površini

Silikonska fasadna barva na vodni osnovi "SigmaFacade Pearlcoat":

- odporna na umazanijo in neugodne vremenske pogoje
- preprečuje nastanek in širjenje plesni, gliv in mikroorganizmov
- odlikuje jo izredna paropropustnost, vodoodbojnost in pokrivnost
- kemična struktura zagotavlja dolgotrajno obstojnost in čistost barvnega odtenka
- primerna tudi za objekte, zaščitene pod spomeniškim varstvom

Končno lahko izbirate med vsemi odtenki barv, ki jih odlikujejo napredna tehnologija, ekološka neoporečnost, odlična pokrivnost, enostavnost čiščenja, odpornost in trajnost. Rezultat so estetsko dovršene notranje in zunanje površine.

SigmaFacade

VISOKOKAKOVOSTNIH LAZUR ZA LES IN VRHUNSKE FASADNE BARVE

Zastopa in prodaja: Wemix Int. d.o.o., Zasavska c. 81, Ljubljana,
T: 01/561 36 10, T: 01/561 36 21, M: info@sigmacoatings.si

Akcija traja v mesecu maju oz. do razprodaje zalog.

-15%